

Christmas Special

Our Christmas Greetings to
CONNECTICUT & MASSACHUSETTS
FLORIDA, MAINE, NEW YORK, OHIO & RHODE ISLAND

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikko, jouluk. 6 - Wed. Dec. 6, 1989

FINNISH AMERICAN WEEKLY

85 vuosikerta Vol. LXXXV No. 48

45 cents

Jouluseppeleet oviin

Joulun alusviikot ovat kiireistä aikaa Saima (kuvassa vas.) ja Olavi Vainiolle, Ashburnham, MA, jotka jo lähes 40 vuoden ajan ovat työllistäneet itsensä valmistamalla jouluseppeleitä.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVAAJA

pages 14-16

- Final installment of 'Tales from northern Europe'
- 'Another trip to Europe' continues ...
- Christmas party coming up at Saima Park

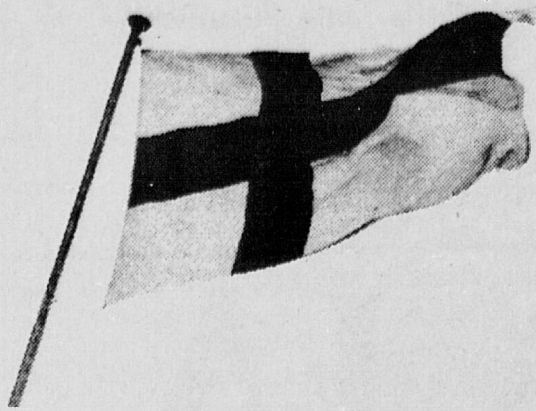
Sisäsivuilla:

- Sata vuotta Hannes Kolehmainen syntymästä sivu 2
- Connecticutin kulmilta sivu 13
- Floridan kuulumisia sivu 19
- Fitchburg ja ympäristö sivu 20
- Suomesta ja suomalaisista sivut 22 & 23

Bush ja Gorbatshev sopivat:

Yhteistyötä lisätään, aseistusta vähennetään

VALLETTA, Malta - Presidentti Bush ja Neuvostojohdaja Mikhail Gorbatshev sopivat kaksipäiväisessä huippukokouksessaan Välimerellä yhteistyön lisäämisestä ja aseidenriisun nopeuttamisesta. Neuvottelujen ensimmäisenä päivänä Bush esitti 16-kohtaisen sarjan ehdotuksia. Niihin kuului muun muassa strategisten aseiden rajoittamista koskevien START-neuvottelujen loppuunsaattaminen ennen ensi kesäkuuksi suunniteltua seuraajatkua sivulla 21

Maa hädässä

Kirjoittanut Eino Leino

Vapaa syntyi Suomen kansa,
muistaa vanhaa vapauttaan,
lauluissansa korven kansa
valtas meille vapaan maan.

Väinämöisen laulun laine
vyöryy kautta maailman,
taipuu aine, nouse maine
maasta hengen voittoisan.

Vaikka tuiskii talvi lunta,
paljon painuu alle jään,
näkee unta ihmiskunta
oikeasta itsestään.

Uusko uhkaa Suomen surma?
Taasko tarpeen mahti maan?
Tulkoon turma taikka hurma,
kaikki yhteen kuulutaan

Tuima tääll' on kehto, hauta,
sankkaa saartaa Pohjan yö.
Tääll' ei auta, miekka, rauta,
auttaa aatos, tarmo, työ.

Hanneksen syntymästä 100 vuotta

Muurariveljekset kestävyysjuoksun supertähtinä

Kun lähipäivinä, tarkalleen 9. joulukuuta, tulee kuluneeksi tasan 100 vuotta Hannes Kolehmainen syntymästä (William ohitti tuon rajan pari vuotta sitten), muistellaan hieman tätä kaksikkoa. Varsinkin, kun molemmat aikanaan edustivat myös TUL:n seuroja, Kuopion Rientoa ja Helsingin Jyryä.

Kolehmainen maailmankuulu, erikoisesti maratonjuoksun tähän asti lyömätön veljessarja, Hanneksen ja Williamin lisäksi myös Tatu Kolehmainen, oli syntyisin viisilapsisesta perheestä, Kuopiosta. Heidän lisäkseen perheeseen kuului isä David, äiti Helena sekä sisar Maria ja pesueen nuorin Kalle Kolehmainen.

Kalle-velikin pyrki aikanaan vanhempien veljesten vanaudessa urheilun rientoihin mutta koskaan ei hänestä sen ihmeempää juoksurintamalle kehkeytnyt. Sen sijaan kolmikko Tatu (synt. 1884), William (1887) ja Hannes (1889), tunnettiin sittemmin lähes kaikkialla, eikä vain Suomessa.

Laduilla maratonille

Kolehmainen veljekset viihtyivät jo poikasina ulkoilun ja liikunnan parissa. Enemmän kenties kuin yksikään ikäisistään.

Näin ilmeisesti on ollut. Olen näet useasti kuullut mm. heidän uskomattomista hiihtoreissuistaan, joille kertyi edestakaista matkaa jopa hurjat 200 kilometriä.

Poikien isä oli kuollut 1895. Pesijä-äidin viisilapsisessa parvessa oli huoltamista kaikella lailla. Köyhyyden kanssa oltiin sinuja. Oli päiviä, kun lasten ruokapöydältä ei löytynyt edes leivän murua...

Vaan nuo lukemattomat yli-pitkät hiihtoreissut eivät olleet sittenkään hukkaan heitettyjä - ei edes nälkäisenä. Poikien elimistö, koko keho vahvistui. Sisu ja sitkeys senkuin kohentuivat, myös ainassessa keskinäisessä kampaalussa juoksu- ja hiihtomatoilla.

Niinpä kun vuosisadan alkupuolella ryöstäytyi maassamme oikea maratonvillitys, en-

simmäinen maratonkilpailu juosti Suomessa 1906, lähti koko Kolehmais-kolmikko Tatu, William ja Hannes tähän erikoiseen leikkiin mukaan. Täysin sydämin ja innoin. Mitä nyt oli juosta joku 40 kilometriä, kun oli suksilla paineltu satoja kilometrejä!

Siitä se mahtava ura, tie

kestävyysjuoksussa maailman maineeseen lähti ja urkeni. Hannes mm. juoksi ensimmäisen maratoninsa Viipurissa - vasta 17-vuotiaana - tarkalleen 16. kesäkuuta 1907. Sijoitus oli jopa kolmas, ja aikakin, tällä ns. lyhytmaratonilla (40,200 metriä) varsin kel-

jatkuu sivulla 6

Veljekset ja herrasmiehet William (vas.) ja Hannes Kolehmainen joskus 1910-luvun tienoilla.

Kuva: Arvo Katajiston arkistosta

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905

(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass. Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 am to 4 pm

TELEPHONE (508)343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Nimipäivät

Joulukuun 18 p., Aapo,
Aappo, Rami
Joulukuun 19 p., Iisakki, Iikka,
Iiro, Isko
Joulukuun 20 p., Kerkko
Joulukuun 21 p., Tuomas,
Tuomo, Tommi, Tomi
Joulukuun 22 p., Raafael
Joulukuun 23 p., Senni
Joulukuun 24 p., Aatami, Eeva,
Eevi, Eveliina

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1989: Yhteensä: \$12,350.26

Hilja Nikin muistolle

Irene ja Ardy Kamila, Westminster, MA \$10.00
Lempi ja Wilho Aalto, Westminster, MA \$10.00

Aviomiehensä Karl Straniuksen muistolle

(kuoli tammik. 1, 1988)
Elsie Stranius, Centerville, MA \$25.00

Isän ja äidin Antti ja Katri Pärnäsén muistolle

Katherine Jarkko, Fitchburg, MA \$25.00

Rauha Laitinen, Ashburnham, MA \$5.00

George Gladin muistolle

Mr. ja Mrs. W. F. Schipper, Ft. Lauderdale, FL ... \$25.00

Kiitos lahjoittajille!

HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

toivotamme lehtemme lukijoille, asiamiehille, kirjeenvaihtajille ja kaikille niille liikemiehille,
jotka käyttävät lehteämme ilmoitusvälineenä!

Brooklyn, CT

AAA

GULF

Hauskaa Joulua!

Sorel's Garage, Inc.

Body & Fender Work
Kaikenlaista korjausta - runkotyötä
24 tunnin hinaushuolto

090Tel. 774-4514

iltaisin 774-2437
774-1302

Route 6

Brooklyn, Conn.

Danielson, CT

Our Wish For You This Christmas:

Happiness

Good Luck

Good Cheer

and we're also wishing you
a very Happy, Healthy New Year!

Bonneville Pharmacy

Danielson, CT
744-9362

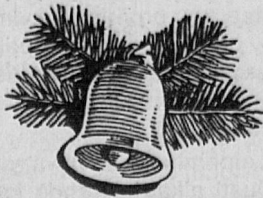
Jewett City Pharmacy

Jewett City, CT
376-4468

Russeli Stover Candies
Heberts Candies
Famous Brand Cosmetics & Fragrances
Beautiful Card and Gift Department
Open Sunday
We Deliver

Barry Harvey - mgr.
774-9362

JOULUTOIVOMUS

Soikaa kellot joulurauhaa
pimeään pienen maan!
Soiton kuulee kansat täällä,
kansat rauhankaipuunsa!

Tuikkikaa te joulun tähdet
joka ihmissydämeen
jouluviestin valkeutta
joka vuosi uudelleen!

Tuoksukaa te metsän kuuset
keväimestä muistuttain,
ettei talven painon alla
kukaan lannistuisi vain!

Lämpimästi kynttilöistä
liekit meille loistakaa!
rakkaudesta lähimmäiseen
ihmissydän rauhan saa!

Aini Tossavainen

On hanget korkeat

On hanget korkeat, nietokset,
vaan joulu, joulu on meillä!
On kylmät, paukkuvat pakkaset
ja tuimat Pohjolan tuuloseet,
vaan joulu, joulu on meillä!

Me taas laulamme riemuiten,
kun joulu, joulu on meillä!
Se valtaa sielun ja sydämen
ja surun särkevi entisen,
mi kasvoi elämän teillä!

Oi käykää, ystävät, laulamaan,
kun joulu, joulu on meillä!
Se tuttu ystävä vanhastaan,
on tänne poikennut matkoillaan
ja viipyy hetkisen meillä.

Joulu-ukko

Nyt on joululoma,
hupaisaa on mulla!
Jopa saisi soma
joulu-ukko tulla!

Monet lahjat oivat
lapsille se nakkaa.
Mistähän ne voivat
joutua sen vakkaan?

Ukko tulla lupaa
koska nyt on aatto.
Valaistuhun tupaan
kuusen toi jo taatto.

Danielson, CT

A Little Love in Every Bag!
SUPERMARKET

Danielson Supermarket

Route 12 - Danielson

Open Monday & Tuesday 8:00 a.m.-8 p.m.
Wednesday, Thursday & Friday 8:00 a.m.-9 p.m.
Sat. 8:00 a.m.-8 p.m., Sunday 8:00-5 p.m.

Canterbury Supermarket

Junction Rtes. 4 & 169 - Canterbury

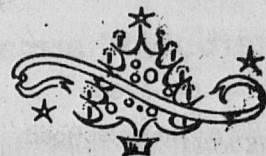
Open Mon., Tues., & Sat. 8:00 a.m.-7 p.m.
Wed., Thurs. & Friday 8:00 a.m.-8:30 p.m.

Sunday 8:00 a.m.-5 p.m.

Jewett City Supermarket

141 Main Street - Jewett City

Open Monday, Tuesday, Sat. 8:00 a.m.-8 p.m.
Wednesday, Thursday & Friday 8:00 a.m.-9 p.m.
Sunday 8:00 a.m.-5 p.m.

Suomalaisia tervehtien

Tillinghast Funeral Homes

Main Street, Central Village, CT

Tel. 564-2147

and

Main Street
Danielson, CT Tel. 774-3284

To Our Patrons, Our Friends

Everywhere

The Best Merry Christmas

Ever

Farms - Homes

Business and Industrial Properties

Arthur's Real Estate

Arthur T. Veilleux, Broker

Bus: Corner Main & Broad Streets
Home: 11 Dorrance St.

Danielson, Connecticut 06239
Phone: (203) 774-2803

Canterbury, CT**Hyvää Joulua ja****Onnellista Uutta Vuotta****Ed's Garage, Inc.**

Edward Waskiewicz, Prop.

Route 14 - Canterbury, CT 06331

Phone 546-9492 - 546-9493

Bensiiniä - Öljyä - Rasvausta - Hinaushuolto
Yleistä korjaustyötä

MOBILE - polttoöljyä ja kerosiiniä

**Wishing you Happy, Healthful
Holidays****Plainfield Medical
Pharmacy**

Andre St. Germain, Reg. Pharm., Mgr., Owner

Babcock Ave.

Plainfield, CT

Phone 564-2138

Canterbury Pharmacy

546-6766

180 Westminster Road

Canterbury, CT

Stephen St. Germain

Central Village, CT**Iloista Joulua ja Rauhallista
Uutta Vuotta!****Jewett City Savings Bank**

Competitive Rates-Friendly Service

Jewett City
376-4444Central Village
564-3375Brooklyn
774-8558

Member F.D.I.C.

Greenwich, CT**Merry Christmas
and a
Happy New Year****Lohja Paper Sales, Inc.**Specialty crafts and
release papers from Finland270 Greenwich Ave. Greenwich, CT 06830
Tel. (203) 6293339, Fax (203) 6298057**Joulun tuntee tuoksusta**

Lähtölaskenta jouluun on alkanut. Edessä kahdeksantoista päivää täynnä odotusta, itse kullakin erilaista, mutta harvassa ovat ne, joita ei joulu jotenkin liikuta.

Me keittiöihmiset yhdistämme suuren osan joulusta ruokaan, vaikkei se tietysti pääasia ole. Nyt on aika kurkistaa komeroihin ja kylmiöihin, pitää inventaario pakastimessa ja kellarissa, tarkistaa tilanne ja hankkia sen mukaan täydennystä.

Leipomiseen on hyvä varata reilusti aikaa ja tehdä kaikki kerralla, vaikka se olisikin melkoinen urakka. Pakastimien aikana voidaan paljon tehdä ajoissa etukäteen.

Suunniteltu ja hyvin järjestetty leipomispäivä ei ole jauhoinen kaaos ja kiukkuinen leipuri sen keskellä, vaan mukavaa, joulun odotusta lisäävää puuhailua. Joko yksin, muu perhe huolellisesti poistettuna keittiöstä, tai kaikki yhdessä, voimiansa ja taitojensa mukaan.

Lapset saattavat sotkea keittiön, mutta saatu ilokin on suuri. Taikinanmaistelu ja pullatonittujen pyörittely päihittää jopa kuusenkoristelun.

Viime hetken kiireiltä vältty suunnittelemalla ajoissa mitkä leipomukset kuuluvat perheesi jouluun. Käy läpi niiden ohjeet, etsi aineet esille ja osta puuttuvat. Suunnittele työjärjestys: mitä teet missäkin välissä.

Taikinan kohotus tai puoli-toistatuntisen hedelmäkakun paistaminen ohjaavat muiden leipomusten tekojärjestystä.

Aina voi kuitenkin mittailla kulhoihin aineita seuraavia leivonnaisia varten, kunhan ei sekoita kulhoja. Suolainen jauhoseos pilaa kakkutaikinan ja vanilliinisekeroituja pasteihoita on turha ryhtyä paistamaan.

Tekeväälle sattuu, aina. Sarjatyönä paistamessa kannattaa olla tarkkana.

Nopeasti paistuvat leivonnaiset, kuten piparit ja pikkuleivät, on paras hälyttää kelloilla. Muuten tortunkaulintaan syventynyt leipuri voi unohtaa kurkistaa uuniin ennen kuin palaneen käry siitä muistuttaa.

Jos et omista hälytyskelloa, leivonnaisten uuniinlaittoajat voi kirjata peperille. Kaikessa tohinassa ne muuten helposti unohtuvat. Kiertoilmauunissa paistuu kerralla useampikin pellillinen, ja tavalliseenkin voi sovittaa kaksi kakkua yhtä aikaa. Kauemmin kypsennettävä luonnollisesti taaimaiseksi.

Tiskikone helpottaa leipomiturakan jälkiselvittelyä. Jos konetta ei ole, hyvä konsti masentavan jättäiläistiskin välttämiseksi on tiskata astioita vähitellen leipomisen lomassa.

Leipominen on osa joulun odotusta. Sen ei tarvitse olla kilpailua kellon kanssa, eikä herkkua välttämättä ole oltava seitsemää sorttia.

Houkuttelevat jouluntuoksut syntyvät esimerkiksi seu-

raavista leivonnaisista.

Hedelmäkakku

250 g margariinia
2 dl sokeria
4 munaa
4 1/2 dl vehnä jauhoja
2 tl leivinjaudetta
100 g mantelirouhetta
2 dl rusinoita
250 g kivettömiä luumuja
100 g vihreitä - kivettömiä

kirsikoita
100 g sukaattia
(1/2 dl konjakkia)

jatkuu seuraavalla sivulla

Dayville, CT**Beit Beit the Drum****To get back the Greatest Sum****Shop Tuesday & Wednesday**

5% Senior Citizen Discount

Beit Bros. Supermarkets

Dayville, Uncasville

Season's Greetings**Everlasting Memorials**

Owned and operated by

Mervin R. Whipple

101 Pineville Road, Ballouville

Over 40 years family experience in
monumental work.Without a monument man is born,
passes on and is hidden forever

Phone (203) 774-2742
101 Pineville Road
Dayville, Conn. 06241

**Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!**

Johnson's Power Equipment

Sveri C. Johnson
203-376-9507

Chainsaws - Power Mowers - Wood Burning Stoves
Route 138 Jewett City, CT 06351

Joulutervehdys!

Edward L. Blanchard Agency, Inc.

Yleinen vakuutus- ja kiinteistöliike

5 Park Square
P.O. Box 455
Jewett City, CT 06351 Puh. 376-9401

Juhlatervehdys!

The **A. D. Tripp Co.**

**Puutavaraa - Muuraus- ja
rakennustarvikkeita**

Maaleja - Lasia ja Pittsburgh-maaleja

Jewett City, CT Puh. 376-2533

Rauhallista Joulua!

Jewett City Funeral Home Thomas D. Leffler

30 North Main Street
Jewett City, CT
Tel. 376-4014

Season's Greetings from Connecticut and Rhode Island

We wish to thank all our advertisers in Connecticut: Brooklyn, Danielson, Canterbury, Central Village, Dayville, Jewett City, Moosup, Plainfield, Putnam, Sterling, and Voluntown; and in Foster and Coventry Rhode Island for their business and wish them all the best of Holidays.

**Raivaaja Publishing Company
and
Ed Suominen**

Connecticut and Rhode Island advertising representative

Jewett City & Moosup, CT

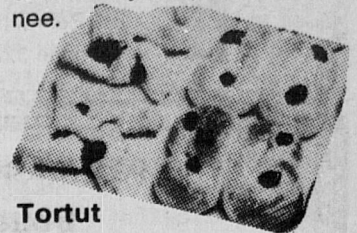
jatkoo edell. sivulta

Vaahdota rasva ja sokeri, lisää munat yksitellen hyvin sekoittaen, lisää keskenään sekoitetut jauhot ja leivinjauhe. Lisää muut aineet, luumut ja kirsikat pienittyinä, sekoita hyvin. Mausta konjakilla. Paista isossa jauhotetussa rengasvuossa 175 asteessa noin 1 1/2 tuntia. Säilyy hyvin ja paranee vain.

Paras maustekakku

3 kkp vehnä-graham-jauhoja
2 kkp sokeria
2 kkp maitoa
2 tl kanelia
1 tl inkivääriä
1 tl neilikkaa
1 tl soodaa
1/2 kkp sokeritonta puolukkasurvosta

Mittaa aineet samanlaisella kupilla koko ajan. Sekoita kuivat aineet. Lisää joukkoon maito ja puolukkasurvos, sekoita tasaiseksi ja paista jauhotetussa rengasvuossa 175 asteessa noin tunti. Seisota muovissa tai tiiviissä astiassa muutamia vuorokausia ennen tarjoilua; maku paranee.

Tortut

300 g voita tai margariinia
4 1/2 dl vehnäjäuhoja
2 dl vettä
1 tl etikkaa tai konjakkia täytteeksi:
luumusosetta tai
luumu-omenasosetta
voitelumunaa

Sekoita nopeasti rasva ja jauhot lisää vesi, johon kohotava aine on lisätty. Sekoita tasaiseksi, jähmetä viileässä. Kauli levyksi, taita kolminkerroin, kauli ja taita taas. Tee tämä 2-3 kertaa, anna taikinan levähtää käulimisen välillä kylmässä. Saat kerroksisen ja kevyemmän kuoren. Kauli lopuksi levy, josta otat torttumuotilla ympyröitä, laita niihin lusikalla täytettä keskelle. Taita kahtia, ummista tiiviisti, voitele munalla ja paista 225 asteessa 15-20 minuuttia. Tarjoa lämpiminä. Pinnalle voi sirottaa hieman tosusokeria siivilän läpi.

Joulun pulla

5 dl maitoa
2 tl hienonn. sahmia
50 g hiivaa
1-2 munaa
2 tl suolaa
2 dl sokeria
1 rkl kardemummaa
14-15 dl vehnäjäuhoja
200 g margariinia tai voita
munaa voiteluun
mantellilastuja
rusinoita

Sekoita kädenlämpöiseen maitoon sahmia ja hiiva, lisää muut aineet järjestyksessä, alusta jauhot sekaan ja lopussa myös pehmeä rasva. Kohota lämpimässä hyvin. Leivo joulupulliksi (sarvia, tonttuja, kiemuroita mallien tai mielikuvituksen mukaan) ja kohota uudestaan liinan alla. Voitele munalla, koristelee pullat rusinoilla tai mantellilastuilla ja paista 225 asteessa noin 15 minuuttia tai kunnes ne ovat kypsiä. Ohuet kiemurat kypsyvät nopeasti.

jatkuu sivulle 7

Warm, Happy Holidays to You

Kerosene Diesel Fuel Oil

Brodeur's Oil Service

Licensed Heating Contractor
Sales and Installation
of
Heating Equipment

No. Main St., Moosup, CT Tel. 564-2789

Happy Holidays

Town Pharmacy & Medical Equipment

20 Prospect Street
Moosup, CT 06354

R. Malito

B.S. Reg. Pharmacist A.O.A.F.

J. R. Dwonczyk

Christmas Greetings

21 Main St., Moosup
564-4091

57 Ward Ave., Moosup
564-4035

Take 395 exit 89
Left to The Village at Moosup, Moosup, CT

Putnam, CT

Season's Greetings

Putnam Savings Bank

"Your Hometown Savings Bank"
Two Convenient Offices to Serve You!

40 Main Street
Downtown Putnam

Route 101
Pomfret Center

Member FDIC

Cadillac

G.M.C. Trucks

Holiday Wishes

PUTNAM
Sales and Service
INCORPORATED

139 Pomfret St., Putnam Conn. 06260
Phone 928-6572

Hyvää Joulua ja Onnellista

Uutta Vuotta

The Citizens National Bank

Putnam, Connecticut 06260
203 928-7921

Other Locations:

North Grosvenor Dale, CT 06255 - 203 923-9550
Woodstock, CT 06281 - 203 928-6581

Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta
toivoo

N. Grondahl & Son, Inc.

General Contractors

MEMBER

Tel. 564-3357

29 Main Street

Moosup, CT 06354

HANNEKSEN...
jatkoa sivulta 2

völlinen: 3.06,19.

Tilastoni kertovat, että 19-vuotiaana Hannes osallistui kerrassaan viiteen maratonjuoksukisaan. Näistä oli yksi tuo lyhyt, muut neljä kaikki täysmaratoneja. Näistäkin vielä kolme ajoittui vain kolmen viikon, 1. syyskuuta - 19. syyskuuta, välille!

Olympiakultaan!

Eivät nuo maratonjuoksut tietysti silloin vielä muuta kertoneet kuin jo melkoisesta lahjakkuudesta. Kestävyysjuoksun siemen iti hedelmällisessä maaperässä. Mutta tulevasta olympiasankarista ei kukaan Hanneksen kohdalla edes hiiskunut. Varsinkin kun 10,000 metriäkin vei 1908 vielä aikaa, Kaisaniemessä juostuna, 34.22,2. Vaan, kuten tiedetään, perästä kuului!

En aio tässä kahlata Hannes Kolehmainen (kilpailukunnossa: 168/57) pitkää, yli 20-vuotista värikästään uraa. Todettakoon vain taas kerran: Hannes voitti Tukholmassa 1912 kolme kultaa, yhden hopeamitalin, Antwerpenissä 1920 maratonjuoksun olympiakultaa.

Maailmanennätyksiä 3,000 - 30,000 metrin matkoilla hänellä oli hallussaan useita. Olympiamaratonkin (pituutta tuolloin 42,750 metriä) nopeimmin kuin yksikään silloinen ns. amatööri sitä ennen.

Mahtavalla Amerikka-kierueella 1913 Hannes särkei sikäläisiä ennätyksiä kuin tyhjää vain - voittojen lukumäärän ylitti vasta Paavo Nurmi 1925. Hannes oli amrikkalaisille ensimmäinen kestävyysjuoksun "kuu-valloittaja", niin sisäkuin ulkoradoilla. Suomen mestaruuksia, ennen kaikkea ennätyksiä, Hannekselle kertyi vaikka muille jaettavaksi.

Vielä 38-vuotiaana Hannes osoitti kilpavireytensä. Niinpä jatkuu sivulla 11

Hannes nuoruutensa kukoistuksessa Amerikassa.
Kuvan lähettäjä: Yrjö Lapinlinna

Putnam, CT

Christmas Greetings

PUTNAM FORD MERCURY, INC.

325 Woodstock Ave.
PUTNAM, CT. 06260

FORD

RENT-A-CAR

Bus. 928-2731

NEW
FALL & WINTER HOURS:

Mon.-Sat. 8 AM til 6 PM
Sunday 8:30 AM til 5 PM

Featuring
Finnish Baked Goods

Providence St., Putnam, CT from the Scandinavian Bakery

Happy Holidays!

EUKANUBA
IAMSWAYNE
BLUE SEAL

PET FOOD SPECIALISTS

PUTNAM FARMERS CO-OP
80 Front Street
Putnam, CT 06260
(203) 928-0563

FOR ALL YOUR PET, HOME & GARDEN SUPPLIES

CHARLES FRANKLIN
General Manager

MARIE SHERMAN
Office Manager

SHAW
STATIONERS, INC.
SINCE 1951

Office Supplies Furniture & Equipment

WE HAVE IT ALL

• CALCULATORS • CASH REGISTERS • DESKS • PAPER
• COPIERS • FILES • CHAIRS • SUPPLIES
• TYPEWRITERS • OFFICE PARTITIONS • DISPLAY CASES

PUTNAM 928-0538
162 MAIN ST. PUTNAM

DANIELSON 779-0123
ROUTE 101 DAYVILLE

Ultra High Speed
Performance with the
new Nikon N8008.

- Exclusive Matrix Metering System allows ultra-fast auto-focusing — even in low light
- Automatic exposure programs to fully manual operation
- Matrix Balanced Fill-Flash with TTL cybernetic sync
- Nikon lens and system compatibility
- Includes Nikon Inc. limited warranty

Nikon
We take the world's
greatest pictures.

Grube Camera Shop

86 Main St.
Putnam, Conn., 06260

203-928-2676

--- Where it's service after the sale that counts! ---

M/C, Visa, Amer. Express

©Nikon Inc. 1988

JOULUN ...
jatkoa sivulta 5

Lohi-riisipasteijat

200 g margariinia
4 dl vehnäjauhoja
1/2 tl suolaa
1 dl kermaa
täyte:
1 tl säilykelohta
2 dl kypsää riisiä
1 kovaksikeit. muna
tilliä

Lohipasteijat sopivat mainiosti kahvipöydän suolaisiksi paloiksi tai iltateelle maukkaiksi nään poistajiksi.

Foster, RI

Palvelkaa Herra ilolla

W. W. Grass, Inc.

Concrete

Foster, Rhode Island 1-401-647-5816

Holiday Greetings

Shady Acres Restaurant

Route 6 Foster, R.I. 02825

Happy Holidays

BURNER SERVICE DANIELSON PIKE

STEWARTS OIL SERVICE
647-5476

FOSTER RI

EARL S. HOPKINS FOSTER, RI 02825

Hauskaa Joulua ja Onnellista
Uutta Vuotta
toivottaa

Frank Chamberland Agency

Complete insurance service

55 Church St., Sterling, CT 06377

Phone (203) 564-8507

suolaa
sitruunapippuria
1/2 dl kermaa

Sekoita jauhot ja rasva, lisää suola jauhoihin jo alussa. Sekoita kerma nopeasti taikinaan, älä vaivaa turhaan. Jähmetä kylmässä. Tee täyte. Pilko säilykelohi haarukalla palasiksi, poista selkäruotopalat. Sekoita riisiin, samoin hienonnettu muna. Mausta tillisilpulla ja mausteilla, lopuksi sekoita joukkoon tilkka kermaa. Kauli taikina ohueksi levyksi, ota torttumuotilla pyöreitä paloja. Laita täytettä keskelle. Nosta reunat täyt-

teen yli harjaksi ja ummista tiiviisti. Käännä sauma alapuolelle. Litistä pasteijan muotoon ja muotoile päihin pienet nypyt. Voitele munalla ja pistele parista kohdasta haarukalla. Paista 225 asteessa noin 15 minuttia. Tarjoa lämmitettyinä.

Viipalepikkuleivät (60 kpl)

250 g margariinia
2 dl sokeria
1 muna
1 tl vanilliinisokeria
1/2 dl mantellirouhetta

1/2 dl rusinoita
4 dl vehnäjauhoja
1 1/2 dl perunajauhoja

Vaahdota rasva ja sokeri, lisää muna. Sekoita muut aineet keskenään, lisää ne taikinaan, sekoita tasaiseksi. Leivo 5 cm leveitä tankoja, joista leikkaat joko suoraan paloja tai vinoviipaleita. Paista 200 asteessa noin 10 minuttia, kauniin värisiksi.

Kirsikkaleivät

250 g margariinia
1 1/2 dl sokeria
1 tl vanilliinisokeria
1 iso muna
n. 5 dl vehnäjauhoja
2 dl kirsikoita
2 tippaa karvasmanteliöljyä

Vatkaa rasva ja sokerit vaahdoksi, lisää muna ja sitten jauhot. Pilko kirsikat oikein pieniksi paloiksi ja lisää ne sekä tarkasti tiputetut karvasmantelitipat. Liika on tässä tapauksessa todellakin liikaa. Leivo n. 3 cm halkaisijaltaan olevia tankoja, leikkaa viipaleiksi ja paina haarukan lappeella raitakuvia pikkuleipien pintaan. Paista 175 asteessa noin 10 minuttia, kauniin vaalean ruskeiksi.

Vaniljapatukat

250 g margariinia
1 1/2 dl sokeria
1 muna
n. 5 dl vehnäjauhoja
2 tl vanilliinisokeria
pinnalle:
muna
pätkkinärouhetta
raesokeria

Vaahdota rasva ja sokeri, lisää muna ja jauhot, joihin vanilliini on sekoitettu. Leivo sormenpaksuista pötköä, leikkaa noin 5 cm paloiksi ja litistä hiukan pinnalta. Voitele munalla, ripota koristeet päälle. Paista 175 asteessa kauniin vaalean ruskeiksi.

Leikatkaa talteen

Tässä lämpäaste- ja mittasuhtemuutoksia, joita saatatte tarvita kokeillessanne suomalaisia reseptejä. Kannattaa leikata talteen tulevia leipomispäiviä varten.

Lämpöasteet

150° C = 300° F
175° C = 350° F
200° C = 400° F
250° C = 475° F

Mittasuhteita

50 g voita tai margariinia = puoli pötköä
100 g voita tai margariinia = yksi pötkö
1/2 dl = vajaa 1/4 cup
1 1/2 dl = 1/2 cup
2 dl = 3/4 cup
3 dl = 1 cup
4 dl = 1 1/2 cups
1 kg = runsas 2 paunaa

Sukaatti = candied orange peel; puolukka = lingonberries (cranberries käy vaihtoehtona); sahraami = saffron; vanilliinisokerin asemasta käy vanilla; karvasmanteliöljy = almond extract; raesokeri = pearl sugar.

Coventry, RI

Rauhallista Joulua

Frank R. Gorton & Sons Inc.

721 Washington St., Coventry, R.I. 02816

P.O. Box 345

821-7306

Frank R. Kershaw Jr.

C. Peter Hartman

397-906

821-7306

Voluntown, CT

Hauskaa Joulua!

Hartikka Christmas Trees

and

Hayloft Christmas Shop

Cut your own

Live trees, wreaths, garlands, stands
Horse drawn hay wagon rides weekends

Shetucket Rd., Voluntown, CT

Tel. 376-2351

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Tamarack Lodge

Beach Pond
Voluntown, CT 06384

203-376-0224

Banquets, Weddings, Outings and
Special Occasions

Sunday

Smorgasbord - Brunch
April thru Dec.

All of us at Tamarack wish our friends the
Happiest of Holidays 1988

Berkeley, CA

Terveiset aurinkoiselta Bay Arealta! Maanjäristykset näyttävät lakanneen. Tuhansia jälkitärähdyksiä on ollut kuukauden ajan, mutta vain parikymmentä on ollut yli 4 astetta, jotka olemme tunteet.

Kuolleita oli loppujen lopuksi vain 67, loukkaantuneita kävi sairaaloissa 3011, enimmäkseen särkyneitten ikkunoitten aiheuttamien haavojen takia.

Aineelliset vahingot ovat yli 7 biljoonaa, ja kestää vuosia, ennenkuin kaikki on rakennettu uudestaan. Jotain 13 000 ihmistä menetti kotinsa.

Mutta ei niin pahaa, ettei siitä ole jotain hyvääkin. Nyt riittää ainakin töitä miehille pitkäksi aikaa. Jalkakäytävät ja kadut ovat täynnä raitioja.

En ole kuullut, että kenellekään suomalaisille olisi tullut mitään suurempia vahinkoja. Aluksi luultiin paljon kuolleen, kun satoja ilmoitettiin kadonneiksi syystä, etteivät he voineet päästä kotiinsa, tai eivät voineet soittaa.

Mekin saimme puhelinsoiton Suomesta, ennen kuin voimme soittaa omaisille täällä.

Kaasuputket, jotka katketessaan aiheuttavat tulipaloja, aiotaan nyt tehdä sillä tavalla, että ne yhdistetään toisiinsa sujuvilla osilla, jotka antavat periksi, eivätkä katkea.

Tämä meidän pieni maapallosomme on aika turvaton. Sen kuori on 15 palasta, jotka liikkuvat. Kun vastakkaiset reunat liikkuvat eri suuntaan ja hankautuvat toisiinsa, niin ne aiheuttavat nämä järitykset. Maan sisällä olevat tulivirrat ja kuumuus aiheuttavat liikettä, mutta ehkä kuun vetovoimallakin on osansa.

Nousu- ja laskuvesien vaihtelun sanotaan olevan suurempi ennen maanjäristystä.

Usein eläimet kuulevat tai tuntevat maanjäristyksen tuloa ennenkuin ihmiset. Eräs nainen sanoi ajaneensa kotiin vainion ohi, jossa pidetään hevosia. Hän sanoi ihmetelleensä, miksi hevoset juoksivat hermostuneen näköisinä, kun ne tavallisesti syövät rauhassa ruohoa.

Kymmenen minuttia myöhemmin tuli tämä maanjäristys. Ehkä opitaan jostain merkeistä ennustamaan oikein, milloin nämä järitykset tulevat.

Bay Bridge on nyt korjattu ja avattiin liikenteelle. Samoin tie Santa Cruzeihin on korjattu, joten kulku helpottuu. Bay Bridge sillan korjaus maksoi kaksi ja puoli miljoonaa. Kolmen kuukauden työ tehtiin yhdessä kuukaudessa yöt mukaan luettuina.

Normaalisti tämän sillan yli

jatkuu sivulla 9

Happy Holidays

from **Maynard, Massachusetts**

Hyvää Joulua ja Onnea Alkavalle Uudelle Vuodelle 1990

Toivotamme kaikille asiakkaillemme ja
Kiitämme antamastanne hyvästä kannatuksesta!
Edelleen tarjoamme parhaan palvelun autoillenne
kohtuullisella hinnalla.

Auto-Machine Service, Inc.

Veljekset Herbert & Harold Torppa
omistajat

233 Main St. NAPA Auto Parts Maynard, MA

Tuokoon Joulu Iloa ja Uusi Vuosi Onnea

kaikille tämän lehden lukijoille!

Twombly-Loika

Funeral Service

Fred Loika - Director

Puh. 897-8501

42 Summer Street

Maynard, Mass

Hauskaa Joulua ja

Onnellista Uutta Vuotta!

Dunn Oil Co.

Off Euclid Ave., Maynard, MA

Tel. 897-3366

24 tunnin huoltopalvelu

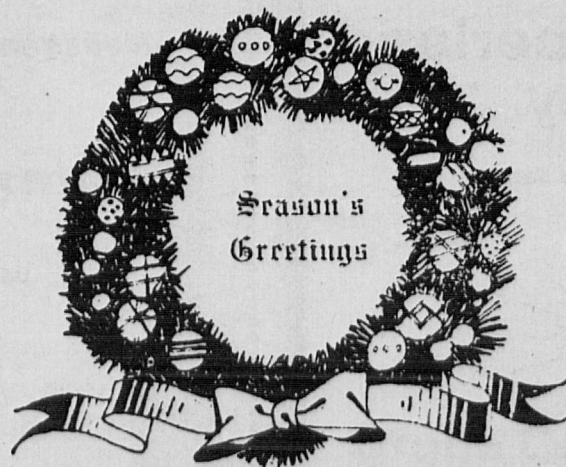
Säännöllinen polttoöljyn jakelu. Myymme ja asetamme uusia öljylämmityslaitteita ja korjaamme vanhoja.

Huomatkaa, että teidän öljylaskunne ilmaisee missä kunnossa on lämmityslaitteenne.

Me omistamme entisen Co-op lämmitysöljyn jakelupalveluksen.

Season's Greetings

Volunteer Insurance Agency, Inc.

81 Main Street

Maynard and Concord

Tel. 897-4521

Acton, MA

*Iloista Joulua
toivottaa*

Anderson Ford Sales

76 Powdermill Rd. - Rt. 62
Acton, MA
Tel. 897-7000 897-7171

Maynard, MA

Hauskaa Joulua!

Fowler-Kennedy
Funeral Service Inc.

42 Concord St. Maynard, Ma. 01754
P.O. Box 297 Tel. (508) 897-7343

John A. Kennedy

John E. Erb

Gardner, MA

Hauskaa Joulua

*ja
Onnellista Uutta Vuotta*

WIRONEN, INC.

East Gardner
Industrial Park
180 Linus Allain Ave.
Gardner, MA 01440-2480
508-632-1714

Mainoskuvia

Valokuvia

Hääkuvia

Joulutervehdys!

Smith
Funeral Home, Inc.

69 Vernon St.
Gardner, Mass.

Tel. 632-0377

Elden Bjurling and Steven Palmer

Bushin kansalaisoikeus-
politiikkaa kritisoitiin

WASHINGTON - Edustajainhuoneen koulutus- ja työvoimakomitea esitti hiljattain tyytymättömyytensä presidentti Bushin toimiin kansalaisoikeuksien edistämiseksi. Komitean mukaan monet tärkeistä viroista ovat täyttämättä ja vakavia syrjintätapauksia ei ole tutkittu. "Ilmeisesti tasa-arvoisen koulutuksen takaaminen kai-

kille amerikkalaisille lapsille ei kuulu presidenttimme mielestä kaikkein tärkeimpiin tehtäviin," kommentoi demokraattiedustaja R. Owens.

Tilapäisesti koulutuksen kansalaisoikeuskysymyksestä vastaava William Smith sanoi hallituksen parhaillaan etsivän päteviä ehdokkaita kansalaisoikeusvirkoihin.

Gardner, MA

*Joulu- ja Uuden Vuoden Tervehdys
kaikille asiakkaillemme*

West Street Laundromat
ja
Baldwinville Laundromat

Gardner ja Baldwinville, MA

Omistajat: Mr. ja Mrs. Lawrence Fletcher

Jouluiloa ja Onnea Vuodelle 1990

LaJoie's Used Auto Parts Inc.

Ray and John LaJoie

Rear 27 Hill Street
Gardner, Massachusetts

*Saatte meiltä käytettyjen autojen osia
Puh. 632-3431*

*Hauskaa Joulua
ja
Onnellista Uutta Vuotta*

Thomas J. Kymäläinen

Kiinteistötoimisto

Asunto - Farmi - Vuokrataloja

29 Union Square

Tel. 632-3106

Gardner, MA

Colonial
Co-operative Bank

The most cooperative bankers in town.

6 City Hall Ave., Gardner, MA 01440 632-0171
117 Central St., Winchendon, MA 01475 297-2447

Kirjallisuus-
palkinnot
Friedmanille
ja Caseylle

NEW YORK - Vuoden 1989 National Book Award kauno-kirjallisuudesta myönnettiin John Caseylle romaanista Spartina. Kirja on kertomus siteistä, joilla kalastaja Dick Pierce kytkeytyy vaimoonsa, poikiinsa, rakastajattarensa, yhteisönsä ja veneeseensä.

Tietokirjallisuuspalkinnon voitti Thomas L. Friedman teoksellaan From Beirut to Jerusalem.

The National Book Award perustettiin 1950, ja sillä huomioidaan erityisen ansiokkaita kirjallisia teoksia. Voittajat saavat \$10,000.

Paratiisitarina
kävi kaupaksi

Uusiin yhdysvaltalaisiin kultteihin kuulunut "Rakkauden kirkko" on tutkittu ja köykäiseksi havaittu. Uskonnon perustanut iowalainen pariskunta tuomittiin vankeuteen huijauksesta. He olivat nyhtäneet tuhansilta yksinäisiltä miehiltä miljoonien dollarien avustukset uskolla, jossa mies kuoltuaan pääsee alastomien "rakkauden enkelien" asuttamaan ChondaZan paratiisiin.

Tuomari Michael Mihm sanoi, huijaripappien petkuttaneen kylmäverisesti 31,000 miestä. Uskonnon keksijä, 60-vuotias Donald Lowry, sai 27 vuoden vankeustuomion. Hän ilmoitti katuvansa tekojaan. Pamela St. Charles julistautui huijauksen "suurimaksi uhriksi", mutta hänet tuomittiin silti kuudeksi vuodeksi vankeuteen.

Miehille myytiin tarinoita paratiisista ja kuvia "enkeleistä", jotka todellisuudessa olivat alastonmalleja.

BERKELEY...
jatkoa sivulta 8

sanotaan menevän jo 250,000 autoa päivässä, siis neljännesmiljoona.

Tämä on ollut pyörremyrskyjen vuosi myös, joten toisella puolen maata se on tehnyt tavattomasti vahinkoa. Kuitenkin Kiitospäivänä olimme kiitollisia, ettei ole pahemmin käynyt!

Ensi kuussa tulee joulujuhlat ja kiireinen aika ennen vuoden loppua.

Veljeysseura järjestää Uuden vuoden vastaanottajaiset sitten vuoden viimeisenä iltana. Siellä soittaa tanssimusiikkia John Molinarin yhtye.

Pitäkää myös mielessä Kuoron järjestämä kaunis joululauluohjelma Veljeysseuran hallilla 16. joulukuuta, lauantai-iltana alkaen klo 7:30. Unto Laine perheineen soittaa tanssimusiikin.

Oikein hyvää loppuvuotta ja Uutta vuotta kaikille lukijoille!

Aini Tossavainen

Runo

Suomen itsenäisyyden muistojuhlaan
joulukuun 14, 1934
Fitchburg, Mass.

Kirj. Arvo Palomäki
Lausui Isaac Anttila

Monissa juhlahuoneissamme soipi taas tänään Maamme-laulun säveleet, kansallistunto onpi yhteen koonnut Suomen lapset tänne muuttaneet. Nousee uljas Suomen sinilippu tähtilipun viereen liehumaan, juhlii Amerikan suomalaiset vapauden juhlaa synnyinmaan.

Ei ole enää meren tällä puolen tuntematon Suomen kansa, maa, sen rehellisyyttä ja kulttuuria sanomalehdet kilvan mainostaa. Will Rogers kävi äsken siellä, ja maailman parhaan aterian söi, haastatteli itse "Ukko Pekkaa" kätensä Nurmen olkapäälle löi.

Kun yleismaailmallinen pulakausi nyt maailman mahtiviikin järkyttää Pieni Suomi asiansa hoitaa ei velan korot maksamatta jää. Kun miljoonaiset työttömien laumat suurten valtakuntain varat vie, siinäkin asiassa pieni Suomi parhaalla puolen tällä kertaa lie.

Kumpuin alla nukkuu rauhan unta he joille kallis oli synnyinmaa, jotka Suomen vapauden lunnaiks sydänverensä sai vuodattaa, ha vanhoivat: "vaan yli rintojemme voi käydä Suomen sortajien tie" vainolaisen maasta karkoitamme se työ vaikk' kuolemaankin meidät vie.

Nyt tänään, kuudes päivä joulukuuta kun vapauttaan juhlii synnyinmaa, niin tahdomme me yli meren kuohuin tervehdykseen käden ojentaa. Ja kanssa veljein siskojemme siellä kohottaa kiitoksemme korkeuteen, Hänelle jolla onpi onnen ohjat ja jolta saimme kutsun vapauteen.

Ihanaa, jos uskoa sen voisi, et sekään päivä kaukana ei ois, kun Suomen heimon lapset kaikkialta yhden lipun juureen tuoda voisi. Kun pääsis kunniaansa suomenkieli ja veljesviha tuntematon ois, silloin kansallinen kanteleemme uusin äänin ihanammin sois.

East Templeton, MA

Hyvää Joulua
ja
Onnellista Uutta Vuotta

toivotamme
vanhoille ja uusille asiakkaillemme

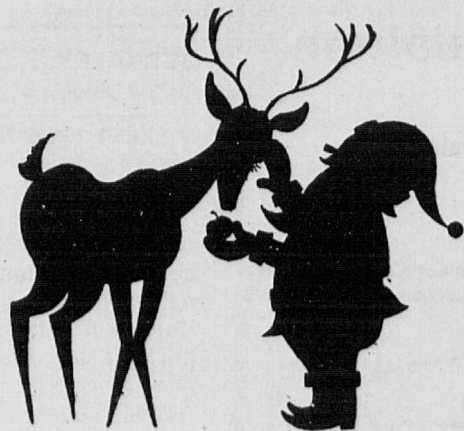

**Huhtala Oil
Company**

Main St., East Templeton, MA
Tel. 632-1221

Hubbardston, MA

Happy Holidays

Hubb Equip. Maint. Co.

Welding - Fabrication

Hydraulic System Repairs

31 Old Boston Turnpike

Hubbardston, MA

Roy Handy, Jr.

928-4258

Kaatuneiden puoliset, vanhemmat ja lapset unohdettu kansalaisryhmä

Itsenäisyyden juhlahumusta ei omaisille ole lohjennut

Talvisodan alkaminen loi nopeasti Suomen kotirintamalle sodasta erityisesti kärsineen sosiaaliluokan, kaatuneitten omaiset. Sotaleskien ja sotaorpojen joukko alkoi kasvaa heti taistelujen alettua. Viimeiset tuskalliset suruviestit tulivat vuosia myöhemmin Lapin sodan loppupuhet-killä.

Sotaleskiä jäi sodissa yhteensä noin 30,000, sotaorpoja noin 50,000 ja kaatuneitten vanhempia noin 100,000. Kaatuneiden vanhempia on enää kourallinen elossa. Sotavot ovat raivanneet paikansa yhteiskunnassa. Sotaleskiä on nykyisin noin 9,500, mutta heidän keski-ikänsä on noussut jo 76 vuoteen.

Sotalesket ovat todella unohdettu ryhmä. Heitä ei ole muistettu muulla tavalla kuin huoltoeläkkeellä. Muita etuuksia he eivät ole tähän päivään mennessä saaneet, tähdentää Kaatuneitten omaisten liiton toiminnanjohtaja Tellervo Suomalainen.

Veteraaneille, sotainvalideille ja sotainvalidien puolisoille on järjestetty kuntoutusta monia vuosia. Sotaleskillä ei ole ollut mahdollisuutta päästä valtion antamaan kuntoutukseen.

Marielundiin kylpylärakennus

Sotaleskien, sotaorpojen ja kaatuneiden vanhempien yhdyssiteenä on toiminut Kaatuneitten omaisten liitto. Se o- mistaa Turun Kaksikerrassa Toiminnanjohtaja Suomalai- Marielund-nimisen kiinteistön. Vanha herrasväen lomapaika on elänyt kaatuneitten omaisten kaikissa vaiheissa. Toiminnanjohtaja Suomalai- nen kertoo, että Marielund ostettiin vuonna 1949 sotaorpojen sijoituskodiksi, kun äidit kävivät ammattikoulutukses-

Worcester, MA

**Nordgren Memorial
Chapel**

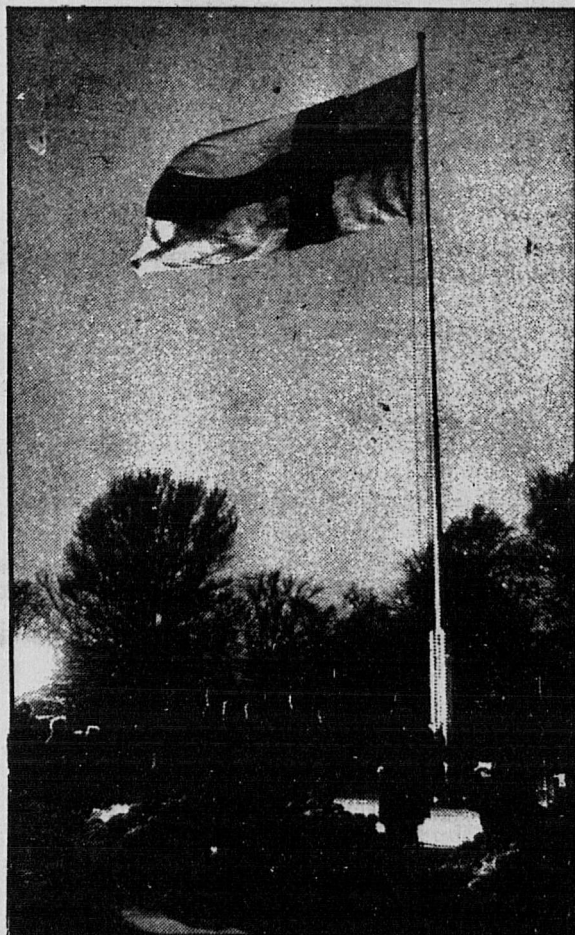
Funeral Service

Puhelin PL 852-2161

300 Lincoln St.

Worcester, MA

John F. Carrigan Harry R. Mangsen

sa.

Viime kesänä Marielundiin valmistui kuntoutusrakennus, jossa pystytään sotaleskille antamaan samantapaista hoitoa kuin kylpylöissä. Marielundiin mahtuu kuntoutukseen kerralla 20 henkeä, joten yksin se ei ehdi hoitaa jäljellä olevia sotaleskiä.

Kurssit on voitu aloittaa Suomen naisten huoltosäätiön myöntämällä 100,000 markan tuella. Lisäksi säätiö hankki hoitotilojen kalusteet ja välineet, jotka maksoivat liki toisen satatuhatta.

Rakennushanketta tuki eniten Raha-automaattiyhdistys. Kaatuneitten muistosäätiö antoi 100,000 markkaa. Yhteiskunta huomioi hankkeen yhteisvastuukeräyksestä irrotetulla 200,000 markalla.

HANNEKSEN...
jatkoa sivulta 6

hän taivalsi mm. peninkulman 32.37,2 sekä 25,000 metriäkin mainiosti 1.29,44. Teräsmies - loppuun asti.

Hannes Kolehmainen parhaat tulokset: 3,000 m: 8.36,9, 5,000 m: 14.36,6, 10,000 m: 31.20,8, 25,000 m: 1.25,19,9, 30,000 m: 1.47.13,3, täysmaraton: 2.32.35,8, tunninjuoksu: 18.54,8,5 metriä.

Veljekset
tukivat toisiaan

Vaikka Hannes luonnollisesti itse häikäisevän uransa loikin, niin tuskinpa hän ilman William-veljeään koskaan olisi noin mahtaviin saavutuksiin yltänyt.

Sillä, se on jo monasti vahvistettu totuus, juuri William se aikanaan, 1910-1911, lähetti ensin Hannekselle uusia, Amerikassa oppimiaan ja koeteltujaan harjoitusmenetelmiä. William opasti, rahoitti ja tuki kaikella lailla, oli jopa henkisenä ja ankarana piispana aina Antwerpenin olympiamaratonille asti. Taisipa Williamilla olla melkoinen osuus, että Hannes yleensä pääsi aloittamaan valloittavan Amerikka-kierueensa 1913.

Tuosta Hanneksen ja Williamin välisistä, varsin läheisistä ja kiinteistä suhteista, kun juoksusta oli puhe, kertoo elävästi Väinö Koivulan tarina TUL:n joulussa parikymmentä vuotta sitten. Se taas on osittain lainausta Williamin kirjeestä Viljo Kainulaiselle TUL-lehteen ehkä vuosilta 1919-1920. Liitto kun havitteli Williamia jopa kestävyysjuoksunsa valmentajaksi. Näin Koivuila sanasta sanaan: W:n kirjeestä:

"Tällä viimekuukauden ajalla on minun aikani ollut hyvin ylösotettu. Siinä pääsyy miksi en ole enemmin kirjoittanut. Olen harjoittanut ja koettanut laittaa Hannesta kuntoon Olympialaisia kilpailuja varten. Tällä kertaa näyttää siltä, että Hanneksen täytyy valita pitempi matka ohjelmaansa. Nopeus ei vanhenevalla miehellä ole lisääntymään päin, mutta kestävyys edellyttää vielä voiton mahdollisuutta..."

"Pyydän huomauttaa tässä, että minua on innostanut tähän tehtävään sama "urheiluinnotus", joka oli innostajani 1912 valmistaisissa Hannesta Stockholmin Olympialaisiin. Nyt, niinkuin silloinkin, on Hannes ehdottomasti vaikutukseni alainen, ja on jättänyt ratkaistavakseni Hänen osanottonsa. Minun tahtoni mukaan liittyi Hannes Jyryyn, oli valmis edustamaan ja kilpaillemaan seuran hyväksi ja on vieläkin jos tilaisuutta ilmaantuu."

Kirjeenvaihtoa...

"Paitsi Hannesta on mukana eräs toinen työläistoveri (Juho Tuomikoskikisäys YL), jos on hyvät toiveet. Teen tätä työtä "ilmaisesti" ja itsenäisesti, antautumatta kenenkään joukkopäätösten, ehkä liian hätäisten päätösten alai-

jatkuu sivulla 12

Joulu- ja Uuden Vuoden Tervehdys
asiakkaillemme**Carl O. Widman & Sons Co.**

Auto Body & Fender Repairs

140 Brook Road

Tel. 773-0020

Quincy, MA 02169

Joulu- ja Uudenvuoden
tervehdys!**Copeland St.**
Auto Body Co.

George Jansson

65 Copeland St. W. Quincy, MA

GR-9-6352

Rauhaisaa Joulua
Hyvää Uutta Vuotta**A. Monti Granite Co., Inc.**

Tukku tuottaja ja valmistaja muistokiville.

266 Centre St.

Quincy, MA 02169

Puh. PR 3-6940

Joulu ja Uuden Vuoden**Tervehdyksemme****Burgin Platner & Co., Inc.**
Insurance1357 Hancock St.
Quincy Square 472-3000

GLASS COMPANIES, INC.

Lasia kaikkiin tarkoituksiin

18 convenient service centers Mobile Service

Andover	14 No. Main St.	Tel. 470-1890
Brockton	158 Montello St.	Tel. 586-1223
Chelmsford		Tel. 508-250-0188
Everett	Cor. Revere Beach Pkwy. and Second St.	Tel. 387-1777
Hingham		Tel. 740-2900
Holbrook	845 So. Franklin St.	Tel. 767-2100
Hyde Park	1183 Hyde Park Ave.	Tel. 361-1700
Marshfield	820 Plain St. (Rt. 139)	Tel. 834-6583
Norwood	181 Everett St. (Rt. 1)	Tel. 769-5540
Quincy	196 Washington St.	Tel. 479-4400
Quincy	114 Parkway	Tel. 773-1700
Randolph	1112 No. Main St.	Tel. 961-3020
Stoughton	713 Washington St.	Tel. 341-0176
Watertown	347 Main St.	Tel. 926-3377
Weymouth (South)	21 Union St.	Tel. 337-8450
Weymouth (North)	547 Bridge St.	Tel. 337-6565

Settles Glass Corp.

Falmouth 229 Main St. Tel. 548-0601
Hyannis 223 Lyanough Rd. Tel. 775-0526

Quincy, MA**Season's Greetings**

To our advertisers:

In behalf of readers and subscribers of RAIVAAJA in Florida; Maine, East Templeton, Gardner, Hubbardston, Maynard, Norwood, Quincy, Peabody, and Worcester, Massachusetts; New York; and Ohio, we wish to thank you for advertising in our Christmas Special.

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY

Peabody, MA**P. J. Woods & Co.**

Real Estate and Insurance

Tel. 531-2777

40 Main Street

Peabody, MA

Norwood, MA*Iloista ja Hauskaa Joulua!***Lydon & Haase Co.**

Putkityötä ja Lämmityslaitteita

Tel. 769-0719

215 Fulton St.

668-0352

Norwood, MA

Hauskaa Joulua!**May Funeral Service**

Hautaustoimisto

Palvelemme Norwoodissa ja ympäristössä!

85 Nichols Street

Norwood, Mass.

Puh. 762-1509

HANNEKSEN...

jatkoa sivulta 11

seksi."

"...Tällainen tilaisuus ilmaantuu ainostaan joka neljäs vuosi, seuraava kerta voi olla liian myöhäistä. Olen tätä esittänyt Hannekselle pääsyyntä hänen taipumiseensa..."

"Otan siis kaikki syyn Hanneksen osanotosta päälleni ja toivon, että siitä ei Hänelle

heitetä roskaa. Hanneksen aikaisempi päätös olla sieltä poissa, oli kuin pahakurisen lapsen päätös, tehdä kiusaa vanhemmilleen ja jättää illallinen syömättä."

Vähän myöhemmin samasta kirjeestä Koivulan mukaan: "Innostukseni on kylliksi innostamaan toisia. Olen täällä

onnistunut joka yrityksessä, kokeillen miehillä, joilla ei suinkaan ollut luonnon lahjoitettamia edellytyksiä."

Ihmeellinen poppamies, todella, tämä William on ollut. Ensinnäkin hän valmensi kolmessa viikossa Hanneksen voittamaan "American" maratonkoekilpailun. Ja jotta ihmetelyn sormi jäisi yhä suuhun, väitetään, että William piiskasi ja valmensi Hanneksen vain neljässä kuukaudessa voittamaan olympiamaratonin Antwerpenissä!

Olipa innostajaa ja tietäjää -

jatkuu sivulla 19

Season's Greetings

from

Florida, Maine, New York and Ohio

CARL W.

Hall
Funeral Service, Inc.

toivottaa

Hauskaa Joulua

533 North Park Avenue Warren, Ohio 44481
(216) 394-4656

Carlie L. Barnett
Carl R. Barnett

Mark L. Hall
Mark L. Hall, Jr.

Hyvää Joulua ja Toivorikasta, Rauhallista Uutta Vuotta

E. C. Moran Company, Inc.

Vakuutusliike

425 Main St. Rockland, ME
Phone 594-4300

Rauhallista Joulua Ja Onnellista Uutta Vuotta!

Puhelimenne tekee meistä naapureita!

Olemme palveluksessanne vuorokauden joka hetkil Eivät sääsuhteet, eivätkä pitkät matkat tee siinä eroitusta, sillä olemme varustautuneet käsittelemään ulkopuolisiakin kutsuja yhtä tehokkaasti kuin omiakin paikkakuntamme kutsuja. Jos rakkaanne elämä sattuisi loppumaan jossakin kaukaisessa paikassa, voimme asian järjestää konttoreissamme Poughkeepsie'ssä tai Fishkill'in kylässä, N.Y. Ja siitä alkaen pidämme asiasta huolen.

The Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY
Puh. 452-1680

Hopewell
Junction
221-9234

Village of Fishkill
Puh. 896-6166

Robert H. Auchmoody - Pres.

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Mack Stephenson Funeral Home

1004 S. DIXIE HWY. - LANTANA, FLA. 33462
TEL. 582-4124

David Jarvi
Funeral Director

Mack Stephenson
Owner/Funeral Director

Tim Walker
Funeral Director

Puhumme
suomea

Burial, Cremation
and Shipping
Service

Floridan Suomalainen Liike-Klubi

Toivottaa kaikille tämän lehden lukijoille

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 1990

Jäsenliikkeemme yhtyvät tervehdyksiin seuraavasti:

A.G. EDWARDS & SONS 811 Lucerne Ave, Lake Worth, FL 33460 Rauno Aromäki	582-7491	NIEMINEN MASSEUR 1137 N 17th Ave, Lake Worth, FL 33460 Veikko Nieminen	588-8872
AKSILA CONSTRUCTION 810 N A ST, Lake Worth, FL 33460 Sirikka & Väinö Aksila	586-3328	PALM BEACH ENGINEERING 1517 N 17th Ave, Lake Worth, FL 33460 Mirjam & Teppo Jokinen	588-1672
ALTAI APTS MOTEL 1526 S N St, Lake Worth, FL 33460 Irma & Tim Nurvala	582-1642	PALOMAKI T. WILLIAM 1222 Rain Tree Ln, Wellington, FL 33414 Rachel & William Palomäki	793-6757
AMERIKAN UUTiset 445 W Lantana Rd, Lantana, FL 33462 Rose-Marie & Aarne Aaltonen	588-9770	PIIRA EINO RENTALS 2119 Lake Bass Cir, Lake Worth, FL 33461 Eila & Eino Piira	588-6602
ARUBA ARMS MOTEL 1401 S Fed Hwy, Lake Worth, FL 33460 Lydia & Antero Nikunen	588-5529	PORI GROVES 3441 State St, Lake Worth, FL 33461 Hilikka & Erkki Nylander	968-9256
COASTLINE REALTY, INC. 302 Lucerne Ave., Lake Worth, FL 33460 Anneli & Pertti Piira	588-2900	RAHIM TOURS 12 S Dixie Hwy, Lake Worth, FL 33460 Marja-Liisa & Ali Sadik-Ogli	582-9700
COSMOS GROUPS 7020 Half Moon Cir Hypoluxo, FL 33462 Taimi & Alfons Ukkonen	586-3373	REALTY AGENT KOTKAVUORI 3949 Melaleuca Ln, Lake Worth, FL 33461 Taimi & Jaakko Kotkavuori	965-4196
CRESTWOOD CONSTRUCTION 1721 Crestwood Blvd, LK Worth, FL 33460 Ilta & Allan Harikkala	585-6397	SAARNIO TILAUSAJO P O Box 8024, Lantana, FL 33465 Helen & Martti Saarnio	582-4974
FINN. AM. CONSTR., INC. 2906 SE Paramount Ln, Stuart, FL 34997 Lola & Eino Pekkola	1-283-6134	SALOMAA INVESTMENTS P O Box 1331, Lake Worth, FL 33460 Nadja & Tuure Salomaa	588-5764
FINN BUILDERS CONSTR. 1502 S Lakeside Dr, LK Worth, FL 33460 Annikki & Yrjö Ylijoki	586-5951	SATAMA CONSTRUCTION 210 SW Atlantic Dr, Lantana, FL 33462 Rauni & Paavo Satama	588-4507
FINN MOTORS 1214 Wingfield St, Lake Worth, FL 33460 Maija & Kari Hyytiäinen	586-3832	SCANDIA BAKERY 16 S Dixie Hwy, Lake Worth, FL 33460 Aune & Taisto Kälviä	582-1600
FLORIDA RESTAURANT 467 Greynolds Cir, Lantana, FL 33462 Tuulikki & Juhani Pöllänen	585-4651	SILVAN ALLAN 1106 So. Palmway, Lake Worth, FL 33460 Regina & Allan Silvan	582-0063
INFRARED DETECTORS 1318 S Palmway, Lake Worth, FL 33460 Toivo Juvonen	585-8618	SIMOLA FLOWERS 1700 SE Darling St, Stuart, FL 34997 Eva & Jaakko Simola	1-286-1055
JOHN AHO CONSTRUCTION 126 S 12th Ave, Lantana, FL 33462 Doris & John Aho	585-5413	SUONPÄÄ RENTALS P O Box 1104, Lake Worth, FL 33460 Ilkka Suonpää	967-5120
KIISKI'S APTS - MOTEL 1312 S N St, Lake Worth, FL 33460 Helinä & Vilho Kiiski	585-3730	TAPIO ANTILA BOOKKEEPING 1300 W Lantana Rd, Lantana, FL 33462 Airi & Tapio Anttila	588-5013
KILPO CONSTRUCTION 6560 Paul Mar Dr, Lantana, FL 33462 Pirkko & Peter Kilpo	586-6114	THE RINGMAKER 214 Southern Blvd, WPB, FL 33405 Riitta & Jorma Huttunen	655-1712
KIVISTO LAKITOIMISTO 1010 Tenth Ave. No, Lake Worth, FL 33460 Sharon & Jussi K. Kivistö	582-3300	TOMMOLA APTS 1321 Date Palm Dr, Lantana, FL 33462 Sirikka & Arvo Tommola	585-7093
K. K. CAR CO. - RENTALS 917 S Dixie Hwy, Lake Worth, FL 33460 Eila & Osmo Sikanen	585-1731	TULKKI AAIPO Pine Tr.Ln, Lk Clarke Shrs, FL 33406 Hanna & Aapo Tulkki	585-7391
KOMONEN JEWELRY 1505 Lucerne Ave, Lake Worth, FL 33460 Raija & Matti Komonen	585-1084	TUOMINEN APTS- CONDOMIN. 1010 S N St, Lake Worth, FL 33460 Eira & Paavo Tuominen	582-8606
LAITELA INVEST. 117 No. Lakeside Dr, Lake Worth, FL 33460 Helja & Olavi Laitela	533-5996	VÄISÄNEN 508 W Drew St., Lantana, FL 33462 Irma & Alpo Väisänen	582-6481
LASSEN LEVYT 510 N 24th Ave, Lake Worth, FL 33460 Lasse Sjöström	582-8986	YLIJOKI SPORTS 1881 Travis Rd., L.Clk. Shores, FL 33407 Helena & Jorma Ylijoki	642-8547
MIDNIGHT SUN - LISA MOTELS 1030 S Federal Hwy, Lake Worth, FL 33460 Tellervo & Raimo Nikunen	588-3640		

Hannu Mäkipuro Amerikansuomalaisten edustajana

Suomessa juhlittiin suurta merkkipäivää syyskuussa. Tunnettu maan- ja maailman-kuulu virtuooso, hanuritaiteilija Veikko Ahvenainen vietti 60-vuotispäiväänsä konserttien eri puolilla Suomea.

Päivänsankari oli kutsunut Hannu Mäkipuron Yhdysvalloista laulusolistikseen 9-henkiseen orkesteriinsa, johon kuului mm. venäläisiä muusikoita sekä Veikon oma hanurikvartetti.

He kiersivät yli kaksi viikkoa Suomen suurimmissa konserttisaleissa. Siitä koostuikin yhteensä 17 tilaisuutta.

Pääjuhla oli 16. syyskuuta Finlandia talolla, jossa oli yleisöä 2,000 henkeä. Tärkeistä suomalaisista juhlaan osallistuivat mm. Willy ja Seija Rutzy.

Se oli historiallinen, jopa kansainvälinen tilaisuus, jossa oli esiintyjä suomalaisten lisäksi mm. Ruotsista, Neuvostoliitosta, Puolasta ja USA:sta.

400:n hanurin voimalla soitettiin juhlassa, joka oli samalla taitelijan uran 50-vuosisuhla. Siellä Hannu lauloi onnittelut ystäväilleen.

Monia muita musiikin taiteilijoita oli paikalla, mm. professori George De Godzinsky radio-orkesterin konsertin johtajana sekä Varsovan hanurikvartetti.

Konserttikiertueella Hannu Mäkipuro lauloi Veikon oman kvartetin säestyksellä. Hannu miellytti erikoisesti Veikon uusin sävellys "Jäi kaus taakse synnyinmaa." Hannu solmi monia uusia ystävyys-suhteita yhteisellä konserttimatkalla.

Hän piti tärkeänä säilyttää kuntonsa korkealla rankan oh-

Kahden ystävyksen kädenpuristus.

Kuva: Magnus Löfving

jelman vuoksi eikä nukkumisesta voinut tinkiä.

Kotipaikkakunnalla Merikarvialla oli juhlaikiertueen jäsenet kutsuttu saunailtaan Hannun veljen perheen kotiin, jossa siniristilippu liehui tangoissa. Kerttu ja Juhani Mäkipuro toimivat isäntäväkenä ja rantasaunassa nautittiin hyvistä löylyistä.

Tukka märkänä saunan jälkeen soitteli itse Veikko Ahvenainen kvartetinsa ympäröimänä.

Päivänsankari aloitti uransa 10-vuotiaana, on niittänyt ja ansainnut paljon mainetta musiikin maailmassa, ja nyt hänellä on 32 LP-levyä. Niitä myytiin juhlakonsertti-matkalla niin paljon, että piti tilata kolme painosta lisää.

Veikko Ahvenainen on syntynyt Kuopiossa, ja siellä hänelle pidettiin mahtavat syntymäpäivät tanssiaisineen, jossa hän sai lahjaksi mm. kalakukon. Samoin Hyvinkäällä Rantasipissä juhlittiin talon täydellä ja kukkien paljoudella.

Veikko Ahvenaisen kotipaikkakunta on Hyvinkää, jossa hän ei paljon joudu olemaan,

siellä 'harmonikkataiteen lähe-tyssaarnaajan' titteli vie häntä ympäri maailmaa. Etenkin Euroopan maissa ja Neuvostoliitossa hanurimusiikilla on vahva sija.

Veikkoa saamme odottaa jälleen Amerikan virailulle ensi keväänä ja ensi vuoden elokuun alussa hän pitää Hannun kanssa konsertin Voluntownin Tamarack Lodgella Connecticutissa.

Satojen hanureiden kosketimet välkkyivät Finlandia talon juhlan valonheittäjien loisteessa ja valtava kukkien paljous Veikko Ahvenaisen ympärillä kertoi taitelijan suuresta päivästä.

Konserttimatkan videoita on saatavana täällä ensi vuonna.

Hannu Mäkipurosta on ilo kertoa. Hän on ihmisläheinen taiteilijasielu, josta heijastuu lämmiin hyvyys ja kiinnostus kaikkia ihmisiä kohtaan.

Vaikeintakaan ihmistä ei Hannu loukkaa eikä tuomitse, hän vain ymmärtää. Hän saa ihmiset yhteen hienotunteisella ohjauksellaan, ei määrävällä komennuksella.

jatkuu sivulla 21

Voluntown, Ct.

Hauskaa oli jokaisella Aura Seuran Halloween tanssi-illassa. Naamiaisasuihin pukeutuneita oli kolmisenkymmentä. Tämä tilaisuus paranee joka vuosi.

Andersonin veljesten soiton tahtiin, tanssivat toppapää, noidat, kissat, haareminaiset, kiinalainen, farmarit, arabian sheikki ym. hauskasti pukeutuneet.

Ensimmäisen palkinnon saivat Carl & Karen Anderson, värikkäissä Flamenco-tanssi asuissaan.

Toisen palkinnon Eila ja Herb Silander, toppapää (co-

neheads)

Kolmas palkinto meni Aunt Jemima piikapukuiselle Leena Kokk'le ja nuorisopalkinnot sai Debbie LeBlanc, Ryan Lisee ja Katie Anderson.

Erikoinen maininta täytyy tehdä Anja Martinin noita-akkapuvusta ja Marja-Leena Huhdan taitavasti maalatuista kissa kasvoista.

Naurua riitti koko illaksi, varsinkin niiltä, jotka eivät olleet pukeutuneet naamiaisasuihin!

Aura Seuran seuraava tilaisuus on joulujuhla, sunnuntaina, jouluk. 10 p:nä kello 3 ip. Huomioikaa ajan muutos!

jatkuu sivulla 21

Hyvää Joulua ja

Onnellista Uutta Vuotta

kaikille jäsenillemme, ystävillemme
ja kannattajillemme

Aura Seura

Voluntown, Conn.

Joulujuhla
sunnuntaina, jouluk. 10 p., klo 3 ip.

SHOP - CAFE

The American Scandinavian Foundation avasi joulukuun alussa lahjamyymälä - kahvilansa New Yorkissa osoitteessa 127 East 73rd Street.

Myymälästä löytyy muun muassa Aarikan, Arabian, Fazerin, Marimekon ja litalan tuotteita. Valikoimissa on esimerkiksi lasitavaraa, kortteja, kirjoja ja villapuseroita.

Kahvilassa tajotaan tietysti aitoja pohjoismaisia herkuja. Skandinavisiin tunnelmiin voi uppoutua ma-pe kello 11 am - 6 pm (torstaisin 11 - 8) ja lauantaisin 11 - 5.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

Amerikansuomalainen Emily Cheeger joulunäytelmässä

Kahdeksanvuotias Emily Cheeger, suomalaisen pianistin Minna Pölläsen ja Mr. Jeff Cheegerin tytär, esiintyy New York City University -teatterissa näytelmässä "Here's Love."

Näytelmä perustuu suosittuun elokuvaan "Miracle on 34th Street", ja näyttelemistä ja laulua harrastava Emily esittää siinä suomalaisen

joululaulun.

Näytökset ovat joulukuun 15. ja 16. päivä kello 8 pm, sekä 16. ja 17. päivä kello 2 pm. Liput: University Theatre, 35 West 4th Street, N.Y.C., puhelin 212-998-5278.

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Suomen Pääkonsulinvirasto

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulivirasto on yleisölle avoinna passi- ym. asioissa maanantaista perjantaihin klo 10-1 välisenä aikana.

The Robert H. Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC. FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

*The Finnish-American***RAIVAAJA****Finnish American Club of Saima**

FITCHBURG, MASS - The FACS Christmas Party will be at Saima Park on Sunday, December 10.

A social hour will begin at 1 p.m. with a potluck dinner at 2 p.m.

All welcome. The only admission charge is a dish for the potluck dinner. If you are bringing a guest, bring a little extra. Non-members are welcome, just bring a dish for the dinner. There will be some entertainment. Come wish a happy holiday to your friends.

We had a great turkey social, with a turkey dinner and an afternoon of beano with turkeys as prizes. A capacity crowd of 225 came to enjoy the afternoon.

Our hats off to the members of the board for all the effort that went into preparing and serving the meal, not to speak of the cleanup. Thanks again.

Also a thank you to Eileen and Nils Granfors for helping with the preparations and taking care of the raffle.

Our thanks to Ellen Tastula for the luggage that was raffled during the afternoon. The proceeds were \$85.

With many new members joining during the social, our membership went over 700 for the first time in our history.

Dances coming up at Saima Park are: Dec. 9, V. Honkala; Dec. 10, Christmas Party; Dec. 16, Hi-Lites; Dec 31, New Year's Party (Ski Club).

More and more people are coming to dance on the nights V. Honkala is playing. The second Saturday is planned for you.

The 10th anniversary of the dedication of the new building will be in May 1990. A gala is being planned.

Finn Nite will be held Saturday, April 7. It will be a dinner dance at Saima Park.

Summer Festival

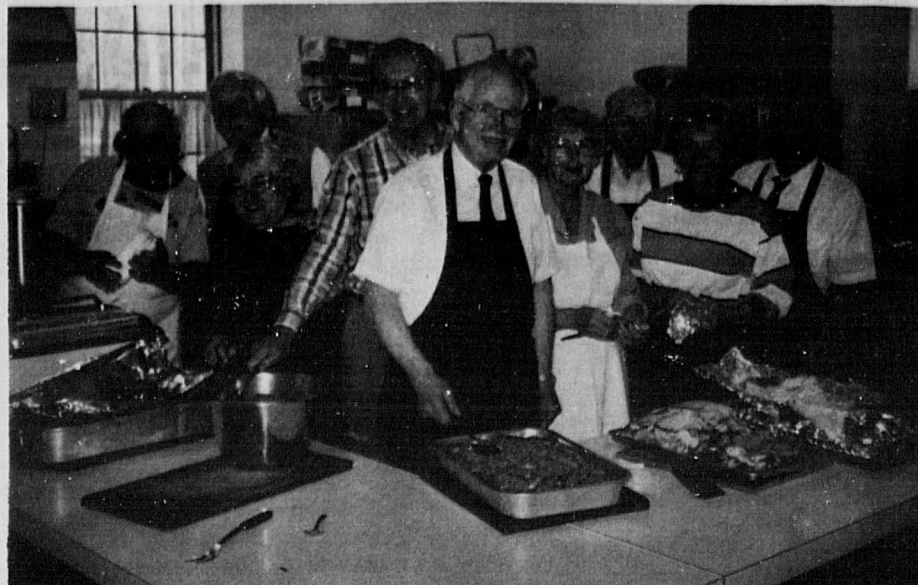
The Summer Festival dates have been set. The Festival will be held Friday, Saturday and Sunday June 29, 30 and July 1.

The Midsummer Kokko and Dance will be held on Friday, June 29. We have planned this evening at the pavilion. There will be free hotdogs, soda, ice cream, etc. for all children under 14. The bonfire will be lit at dusk. More later.

Saturday Night there will be the annual Festival Dance.

On Sunday a full schedule of track and field events, plus the road race. A full program at the hall. Dinner at 11:00. Make your plans to attend.

Tarmo Hannula

FACS board members and helpers get ready to dish out the delicious feast. From left to right, Olavi Tastula, Ahti Lahtinen, Aini V. W. Howe, Ray Aho, John A. Bosk, Helen Hannula, Voitto Jarvi, Paula Parker and Eino Parker.

Members and friends of the Finnish American Club of Saima waited patiently for their table's number to be called by Tarmo Hannula before heading for the kitchen.

Memories of another trip to Europe

- continued from Nov. 15 -

Another day we were taken to a large peat bog. We didn't see anyone working the large machines but it was interesting to learn how the swampy area is prepared to be worked and what would be going on.

The writer Juahni Aho's museum is an interesting old place to see.

One day we took a boat to Runni. That is Isalmi's oldest tourist attraction.

A mineral spring was discovered years ago and today beside the spring there is a health spa, youth hostel, holiday home and the special Neulatammi dam across the river under which you can take a shower.

The Savo area is known for a special griddle cake cooked in the bottom of an iron pot.

It's called a *muurinpatalettu*. It's made from wheat and barley, flower, milk eggs and butter. They are large paper thin lacy griddle cakes that you sprinkle with sugar, roll up and eat with your fingers. Delicious anytime of day or night.

After we were back in Helsinki we decided on a quick trip to Stockholm, Sweden.

We left Helsinki at 6 in the evening on one of the Silja Line

ships, *Finlandia*.

After a good night's sleep we were in Hangö around 9 am.

We went ashore and had to wait half an hour in line for a cab to take us into Stockholm, which wasn't far.

We happened to get a driver that spoke only Swedish. We had a little difficulty at first trying to tell him where we wanted to go. We didn't know of any specific place to say. Finally I thought of saying "Centrum" and then we were off. He dropped us at the *tori* (market place).

After walking around awhile we came to a small walking street with shops where we asked how to get to the palace so we could see the old part of the city. We walked to all these places. The old section was the best. We liked the narrow streets and the tiny shops there.

Along a large walking street we went into several shops and we saw merchants with their goods spread out on the ground. I was interested in a shop that sold counting cross stitch items. I bought some and picked up a catalog so I can order some sometime.

We spent seven hours walk-

ing around the city, shopping and sightseeing. We couldn't find a bench to sit down on to rest except when we ate lunch. I think of Stockholm as a city made of bricks and concrete blocks and no places to relax.

Around four o'clock we were too tired to walk anymore so we found a taxi stand and waited until one pulled up and we went back to the ship where we relaxed on deck.

From the duty free shop we bought candy which I brought to Fitchburg.

The buffet supper was superior with many dishes to choose from.

We watched a lovely sunset while on deck in the evening as the ship went by many islands before we called it a day.

We were back in Helsinki nine o'clock in the morning.

On July 11 we took a Finnair DC-9 from Helsinki to London. It was a two and a half hour flight.

After landing we took a cab to Hotel Vanderbilt 12 miles away. It had been built in 1850 but had been modernized.

It was a very hot day so we opened the cab windows and were surprised when they automatically went up and closed as we were riding. We had to

open them three times before we were at the hotel which had taken three quarters of an hour.

We were supposed to join a group of friends from our church in Fitchburg but they were late in arriving so we were there first.

We checked in and then went for a walk, looking for a bank to change traveler's checks for pounds and looking for a restaurant and checking what was in the neighborhood.

After eating lunch we went back to wait for our friends who finally arrived five hours late.

We acted as guides after they were checked in and had a bite to eat.

We took a long walk to Harrods, one of London's oldest (1849) and largest department stores. It's famous for its range of goods and services.

It includes a pet shop, lending library, banking facility, a property agency, theater bookings, restaurant, food hall and all the usual department store wares.

The china department was huge with table after table loaded with stacks of beautiful bone china. I wished I had extra dollars to spend.

In the evening some of us walked to Hyde Park to see the

Kensington Gardens. The flowers were beautifully arranged along the walk. We recommend it to anyone going to this area.

Nearby we saw Queen Victoria's tribute to her beloved Prince Consort, Albert. It's a grandiose memorial - a statue of him and marble reliefs showing notables of the arts, science and literature. It also has symbolic figures depicting the continents of Europe, Asia, Africa and America. It is crowned with a high gothic spire.

The next day we had an all day bus tour of London.

The traffic was terrible. Driving on the left side of the road would drive me nuts, especially when cutting across to turn right. At one time someone ran a red light so the bus driver had to slam on the brakes and he yelled out the window "You blooming bastard".

The traffic was bumper to bumper on all streets, even on a street with five lanes of traffic going each way. On the narrow streets the bus had to squeeze by. I wouldn't drive in London.

Driving along we passed houses with rows of chimneys with many flues showing, six or more in each chimney. These houses have fireplaces in prac-

Turn to MEMORIES page 16

Tales from northern Europe

by Werner Wiskari

continued from last week

The "Aftermath" chapter also tells how Finnish-Soviet relations were normalized once the blacklisted politicians were retired to the sidelines, and it details how the restrictions on Finnish democratic freedoms that the "night frost" and the Soviet note crises had brought were removed.

And what were those restrictions?

The Social Democratic Party was kept out of government for about seven years, the Conservative Party for 21, and Presidential elections for the rest of Urho Kekkonen's Presidency were only token ones with token opposition candidates.

The first normal Presidential elections in 26 years were the ones that brought Mauno Koivisto, popularly known as Manu, into the Presidency in early 1982. Complete political normalcy finally returned to Finland in 1987 with the installation of a coalition Government headed by Conservatives.

"Aftermath" ends with a poem:

*Thus the Finns did close a chapter
In their tale of postwar wandering
Into making new beginnings
After suffering from the "night frost"
And the shock the neighbor's note
brought*

*Thus they left the world of Urho
For the tranquil world of Manu,
Having many times experienced
What there is to being Finnish.*

More than a dozen stories remain for which, alas, we have no time, among them tales of:

- The Swedish movie making genius Ingmar Bergman and his search for God until he suddenly decided that God was irrelevant.

- A Danish colonel and his love affair with a castle.

- Norway's Trygve Lie, the egotistical first Secretary General of the United Nations.

- Two Swedish Prime Ministers who distressed Americans.

- Nikita Khrushchev, the Soviet leader, who said he would rather have a bowel movement than talk with Swedish leaders about the fate of the missing Swedish diplomat Raoul Wallenberg.

- A Stockholm dinner guest who sat next to my wife and who turned out to be a Soviet spy.

- And Richard Nixon, who told me on a Danish ferryboat that *The New York Times* was the worst newspaper in the world.

I close this part of my presentation with a tale featuring white-haired Olafur Thors, Prime Minister of Iceland and his country's favorite character.

Here, from "Bad Weather Bird," are a few reasons why, beginning with his refusal of a dinner invitation from me:

"I never go into a restaurant," the Prime Minister replied with a chuckle. "If I did, all the ladies there would come and kiss me. But that would be only natural."

"Instead, he invited me to his

home for an after-dinner drink.

"He filled two tall highball glasses to within an inch of the brim with scotch and added two ice cubes to each along with a splash of soda..."

"It was an evening of increasing hilarity. As soon as I made some headway with my drink, Thors leaned over and refilled my glass. Finally I said:

"Mr. Thors, you should be ashamed of yourself. Look at what you've done to me. I'm no longer able to walk. How can I get back to my hotel?"

"My friend," the Prime Minister said, "I'll take care of you."

"He telephoned his driver. When the car arrived, Thors put on an overcoat and a hat and, taking me by the arm, escorted me out of the house. Installing me in the back seat, he scurried around to the other side and got in beside me. At the hotel, he hopped out and opened the door for me. Again taking me by the arm, he escorted me into the hotel and propped me up against the desk.

"Then, speaking with all the dignity he could muster as Prime Minister of Iceland, Thors said to the hotel clerk:

"This is a correspondent of *The New York Times*. He is now your responsibility."

* * *

Soon after *Bad Weather Bird* was published, a Finnish television producer got in touch with me to praise the book but to say that it would never be very popular in Finland. He said it undresses the Finns and shows how they really have handled crises while pretending that they wear the same kind of political "clothing," so to speak, as the United States and other Western democracies.

This is a widespread Finnish view of my writing; I began hearing it soon after my first dispatches from Finland were published in *The New York Times*.

One of the first to present it was former Prime Minister Rainer von Fiantt, who approached me at a cocktail party in Helsinki early in 1959. He said he had been reading my newspaper articles about the "night frost" crisis and did not like them.

"Were there any errors of fact in them?" I asked.

"No," he replied. But he said he could not see why I had to be so outspoken about Soviet pressure on Finland. That, he said, was not the way to write about the land of my father. He felt I was betraying my Finnish heritage because I did not write in the self-censoring way of Finnish journalists and explain everything, as he put it, in the best possible way.

Von Fiantt was also of the opinion that Finland should be described to the outside world as a democracy whose politicians never play politics but work only for the common good.

The latest appraisal of my

writing was published last year by Finland's second largest newspaper, *Aamulehti* of Tampere. It said:

"If foreign journalists who write about Finland were to be ranked in the order in which they are denounced by Finns, Werner Wiskari would be among those at the head of the list. His sins have been 'telling it like it is' and publicizing developments that Finns would prefer to sweep under the rug."

Bad Weather Bird may have discomfited many, but it did receive some glowing reviews. Some were in the form of letters, such as one from Kalevi Sorsa, former chairman of the Social Democratic Party, former Prime Minister and Foreign Minister and currently the Speaker of Parliament.

Noting that he had been a broad in the service of UNESCO during a few of the years covered in my Finnish stories, he wrote:

"Your book taught me much about my party and my country."

Published praise for the book came in an enthusiastic review in *Kanava*, the Finnish equivalent of *Harper's* magazine. In addition, one newspaper called it a "richly colorful contribution to memoir literature that deals with Finland's crisis years and the men in power then." And another hailed the book as a multifaceted and often astonishing one that looks at Finland's affairs from a broader perspective than do Finnish authors.

But on the whole *Bad Weather Bird* was roasted in the Finnish press. Most reviewers called it a haphazard memoir and tried to give the impression that its Finnish sections contain nothing different from what has been published in Finland long ago.

Such reviews, in the opinion of some Finns, reflected not only a discomfiture over my typically American way of reporting on Finnish affairs but also anger over something I have not yet mentioned to you.

And that is that the book sharply

criticizes the Finnish press for self-censoring timidity in numerous instances in which it would seem that the Finnish public sorely needed to know what was going on.

A notable example involved a covered-up Finnish development that *The New York Times* made public in 1979. And that was that Urho Kekkonen, then still President of Finland, was suffering from memory lapses that were impairing his ability to perform his duties.

At the time, the Finnish press had not yet informed the Finnish people of the President's increasingly debilitating illness. And, although Finnish editors and reporters had long known the facts, they still kept silent on the subject for more than two years.

Finnish newspapers finally printed the news in the late summer of 1981, just before Kekkonen was forced to resign.

This is a prime example of the self-censorship practiced by the Finnish press from the early postwar years through the 25-year Kekkonen era. The practice was born in the jittery immediate aftermath of the two wars with the Soviet Union as a means of guarding against harming the nation's security.

But by the time the nation was moving into more normal times, the practice had become frozen into a tradition that Finland's relations with Moscow and other matters of a sensitive nature should generally not be reported on until some official announcement is made.

How my criticism of the Finnish press affected most reviews of my book was the subject of a letter from Johan Nykopp, former Finnish ambassador to the United States.

"No wonder the press and reviewers went sour," he wrote, "when they were reminded by your book of the hardly flattering fact of their self-censorship. Their reaction was to ignore or belittle the criticism they so well deserved."

* * *

I enjoyed writing the book and

found that most of it came rather easily. It just took too long—more than 20 years, principally because I was not able to devote the kind of time it needed until I retired from *The New York Times* in 1984.

After the book was finished, a most annoying problem developed with the Finnish translation, which according to my contract, I had a right to correct. The translation was done by a Finnish journalist who is not familiar with American English. The result at times was hilarious. For example, he translated "hard-driving politician" as "a politician who is a reckless motorist."

But more than that, the translator's problem is one that is common to most, if not, all Finnish newspapers. The Finnish he writes in is an awkward Germanic language that no one in Finland or anywhere else use, for that matter, speaks. It involves placing so long and complicated a participial phrase in front of the subject of the sentence that by the time the reader reaches the verb the meaning is lost. I had much correcting to do, as that kind of Finnish I refused to allow in my book.

* * *

At this point, the only remaining problem with *Bad Weather Bird* is how to get it published in the United States. At the moment it is in the hands of the tenth publisher.

The first nine are agreed: There is much to admire in *Bad Weather Bird*. But, they say, they doubt that anything about Northern Europe would interest Americans enough to make the book commercially viable. This I refuse to believe.

Trying to get a book published has been likened to pushing a pebble up a hill with one's nose. I have been pushing for some time, and, as you can see, my nose is still in fine shape.

I am sure that eventually my nose will succeed. It's just a matter of time.

Thank you very much.

THE END

New York, NY

Emily Cheeger will be performing in New York University Musical Theatre's production of the musical "Here's Love".

The performances are scheduled for Friday & Saturday evenings, Dec. 15 & 16, 8 p.m. and a matinee on both Saturday & Sunday, Dec. 16 & 17, 2 p.m., at University Theatre, 35 West 4th Street.

Cheeger, daughter of Finnish pianist Minna Pöllänen and Jeff Cheeger, was born in Helsinki in 1981.

She is going to school in New York City, speaks both Finnish and English fluently, and loves singing and acting.

When Emily Cheeger took part in the NYU Musical Theatre's auditions for "Here's Love", she charmed the producers so much that they decided to change the role of what was originally meant to be a Dutch girl into that of a Finnish girl named Silja.

In the musical Cheeger, performing with other children, will say a few words to Santa Claus and sing a Finnish Christmas

song.

The music and lyrics in "Here's Love" are by Meredith Willson, the story based on the popular movie "Miracle on 34th Street."

For ticket information, call: 212-998-5278.

Finland Information
Consulate General of Finland

★

The New York Festival of Song will feature "Songs from Scandinavia" in a concert scheduled for Sunday, Dec. 17, 5:00 p.m. at Renee Weiler Concert Hall, Greenwich House Music School, 46 Barrow Street in Greenwich Village.

The artists performing are Christine Seitz, soprano; Carl Halvorson, Tenor; and Steven Blier, piano.

Songs by the following Finnish composers are included on the program: Armas Järnefelt, Selim Palmgren, Yrjö Kilpinen, Aulis Sallinen and Jean Sibelius.

Tickets and more information are available from the box office: 212-242-4770.

Memories...

tically every room so many flues are needed. You might see 25 to 30 flues in rows on the roofs. They were a very different thing to see.

After passing Marble Arch, Hyde Park and the House of Parliament we stopped at Westminster Abbey. It was built in 1065 in gothic style but since then has had many alterations and additions. The last being in the middle of the 18th century when the western towers were added.

It has been the scene of the coronations of England's kings and queens since 1066 and the setting for many state occasions and royal weddings.

It has tombs of many kings, queens, princes and memorials to distinguished figures in various walks of life.

The coronations and weddings take place before the high altar which is also used for holy communion every Sunday. The vaulted roof in this area is magnificent.

The Coronation Chair is stored in the chapel and then moved to the sanctuary for the event. It's an old oak chair made for King Edward, designed to hold under its seat the ancient Stone of Scone on which Scottish kings had been crowned for centuries. The Stone had been seized and brought to Westminster Abbey in 1296.

The chair had some initials and names that school boys had carved years ago. I guess vandalism was prevalent then, too. The boys had been caught and severely punished.

The carvings on the walls in the choir, those of the chapel ceiling in unusual circular vaulting and the stained glass windows were beautiful. I liked the two rose windows most.

There is much to see in the Abbey and you need a lot of time to see it all in order to remember what is seen. We had just a quick visit.

We were told that the choir section had been completely filled with sand bags during the war in case the Abbey was bombed. It must have taken thousands of bags.

From Westminster Abbey we passed Piccadilly Circus which is just an area with theaters, clubs, stores, etc., like Times Square.

We also passed Trafalgar Square and lovely old houses. The top floors with small windows used to be the maids' quarters and the other two floors had larger windows and were occupied by the owners.

Now most of these have been made into apartment houses. They are often near small parks. The English call these parks squares.

We saw buildings that were going to be cleaned. We were told it was done by running

water over them and then blowing them dry.

We stopped a short distance from Buckingham Palace.

Walking toward it we saw the white marble Queen Victoria Monument. She is surrounded by figures portraying Truth, Justice and Motherhood. There are bronze groups which depict many things. The monument is topped by the winged figure of Victory on a sphere.

We went to see the changing of the guard. It takes place in the forecourt at 11:30. The guards are dressed in scarlet tunics and have black fur hats. A military band arrives with the new guards. The ceremony lasts about 30 minutes.

We got there too late to get a place close enough to see well. Hundreds of people were there.

The flag, called the Royal Standard, was flying over the building which signified that the Queen was in.

Most state balls and banquets, diplomatic receptions and foreign heads of state visits are held there.

The queen holds garden parties there. Up to 9,000 people may be invited. We were told that on days when she holds them the traffic is worse.

The entire enclosed landscape is 40 acres.

Our tour stopped at St. Paul's Cathedral. That was the scene of Prince Charles's and Lady Diana's wedding. It is the masterpiece of Sir Christopher Wren.

The magnificent dome is 365 ft. above the ground. There are numerous monuments to important figures of history and also many graves.

Above the main body of the cathedral is a gallery and library with materials related to the church.

The next level is called the Whispering Gully. The slightest sound can be heard right around the circumference. There are 727 steps to the very top which offers a sweeping panorama of the city. We didn't walk them.

The Tower of London surprised me. I always thought of it as one tower and found that there are 20 and it covers 18 acres.

For over 900 years it has guarded the approach to London from the Thames. It has served as a fortress, royal palace and a prison.

A Roman fort had been on the site. We saw some of the walls.

On the Tower Green a brass plate records the site of the executioners block where many royal and famous persons were beheaded. We were told that heads were usually boiled and then put on London Bridge for everyone to see, hoping that

continued from page 14

would stop a crime.

The person or someone in his family had to pay the executioner beforehand. Often, if not paid, the head wasn't chopped off with one blow. Cruel, wasn't it?

We saw the fabulous Crown Jewels. They are on display in the vault of one of the towers. They are guarded by guards called Beefeaters dressed in their traditional Tudor scarlet uniforms.

The collection dates only from the late 17th century but still boasts a wealth of crowns, sceptres, swords of state, royal globes, jewels and silverware.

They are not insured because they are priceless and no one knows the amount to insure them.

They were the highlight of our London visit.

Just below the Tower stands Tower Bridge with its twin towers and massive drawbridges which allows tall ships to pass.

On the way back to our hotel we were told some interesting things.

London doesn't have high skyscrapers because all of England has clay underneath and so everything over 600 ft. tall is very unusual. We saw only one tower over 600 ft.

The country had a plague years ago when over 90,000 people died.

The nursery rhyme "Ring around Rosie, a pocket full of posies" came from that era. The ring was the red marks of the plague on faces and pocketfull of posies were flowers at the time of death.

The word Thames of Thames River means dark water.

After touring and enjoying all these old famous places we came to the conclusion that London is too busy, too noisy and too dirty and we really don't like it.

- to be continued -

Kalenteri

CALIFORNIA

Dec. 9 - Pikkujoulu, FAHA, Sonoma.

CONNECTICUT

Dec. 7 - Finnish American Heritage Society meeting, 7:00 pm, Finnish Hall, Canterbury. Meeting followed by Christmas party.

Dec. 10 - Aura Seura's annual Christmas party, 3 pm, Aura Hall, Voluntown. All welcome.

FLORIDA

Dec. 16 - Christmas Dance, 8 - 11 pm, Finnish American club, 409 East Delaware, New Port Richey. Music by the Rivermen. B.Y.O.B.

Dec. 17 - Puurojuhla and Christmas program, 3 pm, Finnish American Club, New Port Richey. Tickets in advance: 849-6349, 942-3916, 938-5167.

Dec. 30 - New Year's Party, 8 - 12 pm, Finnish American Club, New Port Richey. Music by Bill Russell combo. B.Y.O.B. Tickets in advance: 849-6349, 942-3916, 938-5167.

MASSACHUSETTS

Dec. 1 - 30 - Exhibit of Finnish traditions, Gardner Heritage State Park Visitors' Center, 26 Lake St., Gardner. Open Wed - Sat 9 am - 4:30 pm. 508-630-1497.

Dec. 8 - Finnish Christmas Cookies, 9 am - noon, Heritage State Park Visitors' Center, Gardner. Learn how to make some Finnish Christmas cookies. Fee includes a Finnish cookbook. Call to preregister: 508-630-1497.

Dec. 9 - Dance, 8 pm - midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Veikko Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Dec. 10 - Finnish American club of Saima Christmas party, Saima Park, Fitchburg. Social hour 1 pm, potluck dinner 2 pm.

- Finnish Christmas Party, 3 pm, Town Hall, Westminster. Program & refreshments.

Dec. 11 - Finnish Memorial Library open, 7:30 - 9:30 pm, Finnish Cultural Center, Hammond Building, Fitchburg State College.

Dec. 14 - Finnish Christmas Foods, 9 am - noon, Heritage State Park Visitors' Center, Gardner. Watch traditional Christmas foods be prepared by Finnish cooks, then taste the results. Fee includes a Finnish cookbook. Call to preregister: 508-630-1497.

Dec. 16 - Dance, 8 pm - midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by the Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Dec. 30 - New Year's Eve tradition, 1 - 3 pm, Heritage State Park Visitors' Center, Gardner. Watch the custom of melting lead and pouring it into buckets of cold water to produce strange forms which are then interpreted to predict the future.

Dec. 31 - New Year's Eve party, 7 pm - 1 am, Saima Park, Fitchburg. Buffet and dancing to the music of David Nelson and Aatos Autio. Tickets available at RAIVAAJA. Sponsored by Finnish Ski Club.

OREGON

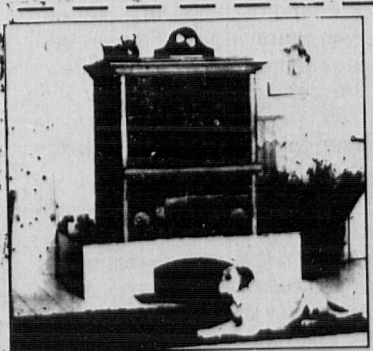
Dec. 15 - Finnish American Literary Heritage Society public program series, 7:30 pm, 171 Cramer Hall, Portland State University. Featured speaker: Dr. Bernhard Fedde, Emeritus Professor of History at Portland State University, on "Finland under Swedish Rule."

All programs subject to change

SOAPSTONE

Send me free
TuliKivi information
NAME _____
ADDRESS _____
PHONE _____

TuliKivi
The New Alberene Stone Company Inc.
P.O. Box 300, Schuyler, Virginia 22969 USA
tel. 804-831-2228, 804-831-2677

Articles for sale

Blueprint Machines,
Desks, File Cabinets,
Chairs, Plan Files, Workbenches, Metal Shelving,
Pallet Racks, Large & Small Safes, 8' Fluorescent Fixtures. Risons, 253 Main St. Plaistow, N.H. 1-603-382-5671. Mon-Fri 9:30-5:00; Sat-Sun 10-2.

"Give the Finnish American Spirit"

Award-Winning Films by Michael Loukinen, Sociologist-Filmmaker

GOOD MAN IN THE WOODS (1988), the title of our latest, 90 minute, color documentary reflects the highest traditional compliment that can be paid to a man in the North Country. The film explores the lives of the survivors of the ancient callings of the wilderness-loggers, trappers, and commercial fishermen-showing how the personality is shaped by daily exposure to the hazards and splendor of the forests and Lake Superior. As if frozen in time, the film opens a window into our past, offering a glimpse of a vanishing human species. These wilderness characters unconsciously project a sense of their own inevitable extinction. Filmed in the remote Upper Peninsula of Michigan, **GOOD MAN**...presents the strongest expression of "Sisu" that you will ever see. Price: \$40 Format: VHS HOME USE ONLY!

Director's Award, Sinking Creek Film Festival, Vanderbilt University.

Excellence in the Arts Award, Greater Michigan Foundation.

National Educational Film Festival Winner, Oakland, CA

Chicago International Film Festival Winner

FINNISH AMERICAN LIVES (1984), a one hour color documentary exploring the meaning of ethnic history, aging, and intergenerational bonds. A moving portrait of traditional Finnish American culture in the Upper Peninsula of Michigan, highlighting the universal importance of that fragile community of memory connecting ourselves with parents and grandparents. A 92 year-old immigrant grandfather asked his son and Finnish immigrant daughter-in-law to live on the farm and care for him. The barn will fall any day, the grandchildren are growing restless, as we watch this three-generation farm family work, celebrate, reflect, and grieve. Price: \$35 Format: VHS. HOME USE ONLY!

American Film Festival Winner, New York City.

Golden Eagle, Council on International Non-theatrical Events.

National Merit Award, American Assoc. for State & Local History.

TRADITION BEARERS (1983), a 47 min. color documentary about Finnish American history and folk art through the lives and repertoires of four traditional artists living in the western Great Lakes Region. Blending live oral history interviews with historical photos, the film documents the story of Finnish emigration, pioneer life, and cultural adaptation. Features lumberjack-accordionist Art Moilanen and author-illustrator Jingo Viitala-Vachon, wood artist Jussi Toivonen and weaver Katri Saari. Price: \$35 Format: VHS. HOME USE ONLY!

Sinking Creek Film Festival Winner, Vanderbilt University.

Distinguished Contribution to the Humanities, Detroit.

SPECIAL: ALL THREE FILMS \$100

Make checks payable to RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY. Add \$2.00 for postage and Mass. residents add 5% sales tax.

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

The perfect gift!

RAIVAAJA makes an excellent Christmas present for Finns and Finnophiles by providing informative and interesting reading the whole year. And what's best, a year's subscription of RAIVAAJA is only \$20.00. A real bargain in today's terms! What does \$20.00 buy today?

- one dinner at a restaurant
- teatterilipun puolikkaan
- half a theater ticket
- one book
- one concert ticket

Raivaaja, enjoyment for every week of the year!

Subscribing is easy with this coupon. But act now to ensure Christmas delivery!

Name _____

Address _____

USA: 12 months \$20.00; 6 months \$13.00; 3 months \$9.00
Foreign: 12 months \$24.00; 6 months \$17.00
Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

Raivaaja pukin konttiin!

RAIVAAJA on erinomainen joululahja kaikille suomalaisille ja suomalaismielisille, sillä se tarjoaa informoivia ja mielenkiintoisia lukuhetkiä koko vuodeksi. Ja mikä parasta, RAIVAAJAN vuosikerta maksaa vain \$20.00. Mitä muuta voit ostaa \$20.00:lla tänään?

- yhden ravintolaillallisen
- 3 elokuvalippua
- teatterilipun puolikkaan
- yhden kirjan
- yhden konserttilipun

Raivaaja tarjoaa iloa vuoden jokaiselle viikolle!

Allaolevan kupongin välityksellä tilaaminen käy kätevästi. Toimikaa nopeasti, jotta tilaus ehtii joulukuksi!

Nimi _____

Osoite _____

USA: 12kk \$20.00; 6kk \$13.00; 3kk \$9.00
Ulkomaille: 12kk \$24.00; 6kk \$17.00
Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

Suomen ja Yhdysvaltain diplomaattisuhteet 70 vuotta USA:n "odota ja katso" -politiikka lykkäsi itsenäisyyden tunnustamista

Suomi sai odottaa Yhdysvalloilta tunnustusta itsenäisyydelleen 18 kuukautta. Sitä viivyttivät sekä Suomen sisäpolitiikka että ensimmäisen maailmansodan tapahtumat muualla Euroopassa. Vaikka tunnustus monilta Euroopan valtioilta olikin saatu, oli suurvallan hyväksyntä Suomelle ratkaisevan tärkeä. Pitkittynyt diplomaattinen karenssi lisäsi taloudellisia ja poliittisia ongelmia.

Viime vuosisadan loppuun saakka Yhdysvaltain politiikka perustui isolationismiin eli eristytymiseen muiden valtioiden kiistoista, ja diplomaattisuhteiden järjestämisestä muihin maihin ei pidetty kovinkaan tärkeänä. Konsulaattisuhteita laajennettiinkin pääasiassa kauppasuhteiden vuoksi.

Ei olekaan mitenkään yllättävää, ettei Yhdysvalloilla ollut pysyvää edustajaa Suomen autonomisessa suuriruhinaskunnassa. Suomesta ei tiedetty juuri mitään, ja kauppa maiden välillä oli vähäistä. Sen sijaan tsaarin Venäjään ylläpidettiin vakiintuneita, melko hyviä suhteita huolimatta hallitusjärjestelmien eroista.

Sortotoimet herättävät huomiota

Laajempaa julkisuutta Suomi sai vasta 1800-luvun lopulla venäläistämispoliittikan kiristessä. Raportit sortotoimista, kapinoista, sensuurista ja yleislakosta herättivät amerikkalaisen yleisön sympatiat Suomea kohtaan. Tuhannet suomalaiset pa-

kenivat sortoa Yhdysvaltoihin. Ensimmäiset siirtolaiset asettuivat pääasiassa Michiganiin, Wisconsiniin ja Minnesotaan. Vuoteen 1910 mennessä 13,000 suomalaista oli saanut Yhdysvaltain kansalaisuuden.

Suomalaisiirtolaiset ansaitsivat uusilla asuinseuduillaan huomiota ja ihailuakin kiivaalla protestanttisuudellaan, naisen oikeuksien puolustamisella sekä sitkeällä kamppailulla entisen kotimaansa itsemäärämis-oikeuden puolesta.

Saksalaissuuntaus viivytti tunnustusta

Suomen julistauduttua itsenäiseksi 6. joulukuuta 1917 Yhdysvallat omaksui "odota ja katso" -asenteen. Tunnustus tuli vasta 18 kuukauden odotuksen jälkeen.

Ulkoministeriöllä, jonka johdossa oli Robert Lansing, oli vain vähän tietoa Suomesta, ja ministeriö oli lähinnä hämmentynyt uuden valtion synnystä. Kaarlo Ignatiuksen ja Julio Reuterin lähetystö palasi koti-

maahansa helmikuussa 1918 ilman toivomaansa tunnustusta ja talousapua.

Suomen kysymyksen lykkääminen johtui osaltaan siitä, että ulkoministeriö suuntasi voimansa ponnisteluihin Saksan voittamiseksi sodassa. Aikaa vaati myös suhteiden selvittäminen Neuvostoliittoon. Sisällissota valkoisten ja bolshevikien välillä jatkui yhä, ja ulkoministeriö ei tiennyt miten suhtautua bolshevikihallitukseen.

Keväälleen 1918 mennessä oli noussut uusia esteitä Suomen itsenäisyyden tunnustamiseksi. Suomi näytti liukuneen Saksan vasallivaltioksi. Saksalaisjoukot olivat tukeneet valkoisia sisällissodassa punaisia vastaan, ja sodan päätyttyä saksalaiset vaikuttivat yhä Suomen talouselämässä ja politiikassa.

Saksaa vastaan taistelevat Ranska ja Iso-Britannia, jotka aiemmin olivat tukeneet Suomen tunnustamista, alkoivat epäillä saksalaissuuntauksen voimistuessa. Iso-Britannia katkaisi ruokakuljetukset koska pelkäsi niiden joutuvan

saksalaisjoukkojen ylläpitoon. Keväällä 1918 Yhdysvaltain presidentti Wilson ilmoitti tunnustamisen olevan mahdollinen, sitten kun Suomi on osoittanut toimivansa itsenäisesti ilman saksalaisten vaikutusvaltaa.

Suomessa monarkistit valitsivat syksyllä 1918 maan kuninkaaksi Saksan keisarin sukulaisen. Pian nimityksen jälkeen Saksan armeija kuitenkin antautui, ja samalla putosi pohja Suomen saksalais-suuntaukselta.

Suomi pelastetaan diplomaattisesta ahdingosta

Talvella 1918-1919 Suomessa kärsittiin nälänhädästä, ja apua etsittiin ulkomailta. Lontoossa amerikkalaiset ruoka-apuohjelmaa johtava Herbert Hoover järkyttyi Suomen tilanteesta ja sai liittoutuneet

aloittamaan uudestaan ruokakuljetukset.

Seuraava askel kohti täysiä diplomaattisuhteita olivat maaliskuun eduskuntavaalit, joissa tasavaltalaiset voittivat selvän enemmistön. Yhdysvaltain konsuli Thronvall

Haynes raportoi Helsingistä uuden hallituksen omaksumaan puolueettoman ja tasavaltalaisen linjan, mutta Suomen kysymyksen kytkeminen Venäjän kehitykseen oli vähällä lykätä itsenäisyyden tunnustuksen hamaan tulevaisuuteen.

Monet Versaillesin rauhanneuvottelijoista halusivat päättää Neuvostoliitosta irtautuneiden valtioiden lopullisesta asemasta vasta bolshevikihallituksen kukistuttua, minkä odotettiin tapahtuvan enemmin tai myöhemmin.

Suomelle vallitseva epävakaa kansainvälinen status aiheutti sekä taloudellisia että poliittisia ongelmia. Suomi pystyi kyllä ostamaan eräitä kipeästi tarvitsemiaan tuontitavaroita, mutta osa varoista makasi jäädytettynä amerikkalaispankeissa odottamassa tunnustusta itsenäisyydelle. Lisäksi pelättiin hallituksen aseman vaarantuvan, jos tunnustusta ja lisää apua ei saataisi pian.

Suomalaisdiplomaatti Rudolph Holsti laati huhtikuussa 1919 yhdessä tunnustamista kannattavan Hooverin kanssa presidentti Wilsonille muistion, jossa perusteltiin tarve itsenäisyyden ripeälle tunnustamiselle.

Wilson reagoi nopeasti. Pariisin rauhankonferenssi käsiteli Suomen kysymystä toukuun alussa ja ulkoministerit julkistivat yhteisen tunnustuksensa Suomen itsenäisyydelle.

Yhdysvaltain ulkoministeriö oli samaan aikaan omalla tahollaan päättänyt tukemaan tunnustamista, ja se annettiinkin muutamaa päivää myöhemmin. Täydet diplomaattisuhteet solmittiin tammi-kuussa 1920.

Lähde: William Z. Slany, Office of the Historian. Esitelmä Suomen ja Yhdysvaltain diplomaattisuhteiden 70-vuotiskonferenssissa.

Paasio povaa Suomelle menestystä yhdentyvässä Euroopassa

Muuttuva Eurooppa synnyttää sekä uusia mahdollisuuksia että vaikeita kysymyksiä, uskoo ulkoministeri Perri Paasio. Marraskuuisessa puheessaan Suomen ja Yhdysvaltain 70-vuotisista diplomaattisuhteista juhlistavilla päivällisillä Paasio arvioi Suomen hyötyvän Euroopan yhdentymisestä.

Paasio keskittyi arvioimaan Euroopassa käynnissä olevien taloudellisten ja poliittisten muutosten vaikutuksia. Uusi geopolitiittinen tilanne paljastaa sekä valoisia että huolestuttavia näkymiä.

Paasio painotti Itä-Euroopan maissa tapahtuvien muutosten luomaa epävarmuutta, ja esitti huolestumisensa ta-

sapainon säilymisestä Euroopassa. Paasion mukaan kysymys ei ole niinkään siitä, voiko perestroika onnistua, vaan voidaanko uudistukset toteuttaa rauhanomaisesti.

Paasio otti myös kantaa Euroopan yhdentymiseen. Paasion mukaan on ilmeistä, että Suomi tulee hyötymään vapaakaupasta. Hän lisäsi, että Suomen edut toteutuvat parhaiten, kun se neuvottelee yhdentymisen toimepiteistä yhdessä muiden EFTA-maiden kanssa. "Suomi on valmis osallistumaan näihin toimiin kaikissa paitsi yhdessä suhteessa," Paasio sanoi. "Me emme aio hakea EY-jäsenyyttä."

Puolueettomille maille yhdentymisen tarjoaa Paasion mielestä lupaavia näkymiä.

"Puolueettomien maiden mielipiteet kuuluvat paremmin. Niille tarjoutuu parempia neuvottelu-, välitys- ja aloitemahdollisuuksia," Paasio sanoi.

Ulkoministeri ilmaisi Suomen kiinnostuksen lisätä yhteistyötä itänaapurien, mukaan luettuna Baltian maiden, kanssa. Hän muistutti suomalaisten vuosikymmenien kokemuksesta yhteistyöstä Neuvostoliiton kanssa.

Paasio katsoo, että Euroopan turvallisuuden perusta on muuttumassa. Tähän vaikuttaa muun muassa Euroopan rakenteellinen muuttuminen; integraatio, perestroika ja kommunikaatio perinteisten rajojen yli. Nämä tekijät ovat "saavuttaneet oman sisäisen dynamisminsa, johon hallituksen tulee sopeutua," Paasio

Perri Paasio

sanoi.

Yhdysvallat ei Paasion näkemyksen mukaan jää syrjään kehityksestä. "Mielestäni Yhdysvaltain panos tulee pysymään keskeisenä," hän sanoi.

Tuliko tilaus uusittua

Floridan kuulumisia

Suomen kestävyysjuoksun olympiavoittajat talvisessa ympäristössä Nummella v. 1955. Vasemmalta Valto Salmi, Toivo Loukola, Hannes Kolehmainen, Iivari Röttö ja Albin Stenroos.

Kuva: Yrjö Lapinlinna

HANNEKSEN...

jatkoa sivulta 12

kerraksi. Vahinko, että Williamin oma ura päättyi jo 26-vuotiaana - ensimmäinen maailmansota 1914 sen hänen osalta katkaisi. Ei enää riittänyt paukkuja. ...

(William oli siirtynyt Amerikkaan jo 1910 - tähtäimessä kuitenkin 1912 olympiamaraton, Suomen edustajana. Kun William erään vähäisen kilpailun jälkeen otti pienen määrän tarjottuja dollareita, hänet julistettiin ammattilaiseksi. Se ilo päättyi siihen).

"Lentävät muurarit"

William ei todella ollut vain Hanneksen keskeinen tuki, hyvässä mielessä sanottuna loistava "takapiru". Kyllä tällä vankkatekoisella (16558) savolaismiehellä oli vauhtia o-mastakin takaa. William oli myös aikansa supertähti ja komeetta.

Molemmat, niin Hannes kuin William, olivat myös ammattitaitoisia, huippuluokan muura-reitakin. Varsinkin William vielä ikämiehenäkin ja Floridassa muuttaneena, oli kovasti ksvytty suomalaisrakentajien

uunimuurarina. Aina kun juoksultaan jäi aikaa nuorempaanakin, William tarttui rahallisesti tuottoisaan laasti-kauhaansa. "Muurarina hankin leivän, juoksemalla vain suolahat."

William oli tunnetusti, näin kerrotaan, dollarin arvon tuntema, suorastaan pihi ja saaturi. Hän ei mm. koskaan hankkinut muuten äveriäseen kotiinsa Floridassa varsin tarpeellista autoa, eikä edes puhelinta: "Siitä olisi vain kuluja. Jos jollakin on asiaa, tulkoot tänne!" tuhahti William.

Mutta juoksujensa vauhdissa ei William koskaan pihistellyt! Niinpä hän saattoi uransa jälkeen todeta taittaneensa mm. 3 mailia (4,827 metriä) 14.23, 10,000 metriä 31.19 (v. 1911), 15 mailia (24,135 metriä) 1.19.57 (1913), sekä koko maailmaa kohauttaneen maratonjuoksun USA:n New Jerseyssä: 25 mailia (ns. lyhyt maraton) 2.22.20,6 sekä täysmaraton 2.29.39,4 (1912).

Tuo ammattilaisten huikea maratonkilpa käytiin myös Tukholman olympiavuonna, 12. lokakuuta Newmarkissa,

Wallsburgin stadionilla. Noin hurjaa vauhtia paineltiin maratonilla vasta parikymmentä vuotta myöhemmin (Paavo Nurmi 1932 sekä Kitei Sorvi 1936). Suomessa kesti peräti 37 vuotta ennenkuin tuo Williamin täysmaratonin aika rikkoontui (Salomon Kōnönen 2.10.1949).

William Kolehmainen (1887-1967) viimeinen leposija on Floridassa, Hanneksen (1889-1966 taas Helsingin Kulosaarissa. Kuopion Väinölänniemellä tapaa vierailijana puolestaan lennokkaan Hannes Kolehmainen -juoksijapata-

Hannes Amerikassa

Hannes Kolehmainen mahtava Amerikka-kierros vuonna 1913 toi tullessaan myös tukun kerrassaan loistavia tuloksia ja Amerikan ennätys-

Näin Hannes lensi 76 vuotta sitten:

5-mailia 25.08,0; sisäradalla 24.29,2.

6-mailia 30.20,4; sisäradalla 30.24,0.

10-mailia 51.03,4; sisäradalla 51.06,6.

Tunninjuoksussa sisäradalla 18,385 metriä.

Palattuun Suomeen jo 1914 Hannes katkaisi 4-mailin aikaan 20.00.1. Hän juoksi myös uuden Suomen tunti-juoksun ennätyksen: 18,548 metriä.

Yrjö Lapinlinna
TUL-lehti

1300 SOUTH DRIVE LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6190

Marrask. 30, 1989

Tapahtumarikas viikko vilah-ti jälleen.

Maanantain kahvikonsertissa oli teemana sota-ajan musiikkia, aina Sillanpään mars-silaulusta alkaen Orvokkiin.

Haapan johdolla laulettiin tiistaina jo joululauluja. Kes-kiviikkona avuliaat Auttavat Kädet pisti tuulemaan, ja jäl-keä syntyi. Vanhusten vilpi-tön, kiitollinen katse antoi palkan tästä työstä.

Toronton Seilors -lauluryh-mä vieraili Arto Latvalan mu-kana ilta-päivällä. Reipas ja iloinen oli poikien ohjelma.

Illalla menimme joukolla kir-koon Talvisodan alkamisen 50 v. muistojuhlaan, jossa oli juhallista olla mukana.

Torstaina Lappeenrannan Kuoromiehet kävivät kodis-samme laulamassa kuoronjoh-taja Oiva Käkelän johdolla. Oli

ilo kuulla teitä pojat! Kiitos käynnistänne!

Perjantaina pastori Pentti Rajala piti kauniin hartaus-hetken asukkaille ja rouva Signe Broman soitti musiikin ja lauloi kanssamme.

Teille kaikille tahdomme lausua sydämelliset kiitok-semme ansiokkaasta avustan-ne. Elämän rikkaudeksi me kaikki tarvitsemme ystäviä. E-lämän suolaksi hyviä sanoja -sydämeistä tulevia, ennenkaik-kea vanhukset, sairaat ja yk-sinäiset.

Huom! Lepokodin Ystävien myyjäiset ovat lauantaina 9 p., Annan Majassa. Veripankki auto on silloin paikalla. Tule ja tuo tuttavasi mukana!

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Tropiikin portilta

New Yorkin johtaja nyt mustaihoinen

New York valitsi tiistaina 8.11.89 ensi kerran historias-saan mustaihoinen pormes-tarin. Hän on poliitikko, joka on tottunut voittamaan vaa-leissa. Mutta nyt hän sai hy-vää apua siitäkin, että valkoiset hulikaanit murhasivat pari neekerä maanlaisella rau-tatieasemalla.

Saksalaiset juhlivat

Berliinistä tulee yötä päivää uutisia siitä "kylmän sodan" muurista, joka murrettiin itä-saksalaisten rynnäissä Länsi-Saksaan.

Kyynelsilmin ja itkien itä-saksalaiset huusivat: "Onko tämä nyt totta, että me olem-me täällä?"

"Emme olisi ikinä uskoneet, että ihan todella pääsemme Länsi-Saksaan takaisin."

Berliinin muuri rakennettiin idän ja lännen välillä sytty-neen "kylmän sodan" näky-väksi erottajaksi.

Amerikan presidentti George Bush ilmaisi ilonsa, kun kylmä sota on siirtynyt men-neisyyteen.

Mutta toisaalta euroop-palaiset pudistelevat päätän-sä ja kysyvät: "Tuleeko yhdis-tyneestä Saksasta uusi vaara sen naapureille?"

Mikähän sulhon vei

Äiti kertoi tyttärelleen, että hän oli "nuorena yhtä hyvän näköinen kuin sinä nyt!"

Tytär vastasi arvelleensa, että "jotakin oli tapahtunut, kun en ole sen jälkeen näh-nyt sulhastani."

Reino W. Suojanen

Finnish American Club

409 East Delaware
New Port Richey, FL 34653

Tulevia tapahtumia:
Jouluk. 15 Joulutanssit, 8 - 11 pm, B.Y.O.B, musiikki: the Rivermen.

Jouluk. 17 Puurojuhla ja jou-luohjelmaa, 3 pm. Liput etukä-teen 849-6349, 942-3916, 938-5167

Jouluk. 30 Uudenvuoden juhlat, 8 - 12 pm, Bill Russell -yhtyeineen. Liput ennakkoon, B.Y.O.B, 849-6349, 942-3916, 938-5167

Beatrice (Nurmi) Myers

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmaita tai konsertti ja tanssia lopuksi
Joka lauantai koko illan tarjottu eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia voileipiä riisipuuroa nedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

knollwood groves

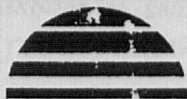
Hedelmäpakkauksia - Kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjavarakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoinna maanantaista lauantaihin, klo 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä

Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

city realty

KAISU SILVENNOINEN
Lic. Real Estate Broker

11 North "J" Street
Lake Worth, FL 33460

(407)547-1304
(407)533-5168

ELÄKEPÄIVIKSI TAI LOMAASUNNOIKSI:

Kaunis kalustettu asunto. Autoakaan ei tarvita, koska kävelymatka kauppoihin. Useita valittavana! 2/2 alk. \$38,500 ja 1/1 jopa reilusti alle \$30,000! Ota yhteyttä, nyt kannattaa ostaa Floridasta!

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Tulevia tilaisuuksia

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, jouluk. 9. p:nä klo 8-12 illalla. Honkala takaa tahdin. JärjestäjäFACS. Kaikki tervetulleita!

★

Finnish Ski Club:n Uuden vuoden vastaanottajaiset sunnuntaina, jouluk. 31. p:nä klo 7 ill. - 1 yöllä Saiman Puistossa Fitchburgissa. Musiikista huolehtivat haitaristi David Nelson ja laulaja Aatos Autio. Voileipäpöytä. Liput (\$15.00) ostettava etukäteen joko jäseniltä tai Raivaajasta.

Worcesterin poliisi pyytää yleisöltä tietoja Toivo Wainiosta. Kesäkuun 21. päivänä 1917 syntynyt Wainio löydettiin kuolleena Worcesterista, mutta hän on alunperin kotoisin länneestä. Wainiosta jokin tietäviä pyydetään soittamaan Worcesterin poliisille numeroon 799-8652.

TERVETULOA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD • ISUZU
Rte. 2A, Lunenburg 345-1011

NORTH END SUBARU • MAZDA
Rte. 2A, Lunenburg 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIPS

Järjestämme matkoja Floridaan ja Suomeen ja minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS INVESTMENT DESIGN SERVICES

Fitchburg ja ympäristö

ASHBURNHAM, MA - Olavi Vainio tuomassa valmista seppelettä odotavalle asiakkaalle. Vainio on yhdessä vaimonsa Saiman (yhteiskuva etusivulla) kanssa valmistanut jouluseppeleitä vuodesta 1950 farminsa ulkorakennuksessa. Alkuvuosina työtä piti tehdä todella vauhdikkaasti, sillä silloin sepeleitä valmistettiin satoja tusinoita viikossa Bostonin markkinoille. Nyt niitä valmistuu 2 - 3 tusinaa päivässä. Tarmokkaat Vainiot ovat Lappajärveltä kotoisin, Saima tosin syntynyt Yhdysvalloissa, mutta muutti Suomeen pikkuvauvana vanhempiensa mukana. Sotien jälkeen Vainiot päättivät muuttaa Saiman synnyinmaahan. Ensimmäiset 15 kuukautta New Yorkissa, mutta maaseudun kasvatteja kaupunkilaiselämä ei viehtonut ja niinpä he päätyivät Ashburhamiin ostamalla sieltä farmin. Ja sepeleitä on valmistettu siitä lähtien.

Kultaisen län Kerho

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontui tiistaina, marrask. 28. p:nä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopasen tervetuliaistoivotuksen jälkeen laulettiin "America" ja "Maamme" laulut Neima Johnsonin

säestäessä pianolla.

Sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

Henni Lappalainen kertoi Vieno Rantalalan olevan edelleen toipilaana kotonaan.

Aili Johnson sanoi puhel-

leensa Aili Koivun, Vieno Kingstonin ja Ellen Rauhalan kanssa, jotka kaikki lähettivät terveisensä klubilaisille.

Veikko Peltola kertoi vierailleensa harjuilla ja Fanny Tönroosin luona.

Uusi jäsen Eino Berkiö toivotettiin tervetulleeksi joukkoon.

"Happy Birthday" laulettiin viikon syntymäpäiväsankareiden kunniaksi: Helen Mäkinen (marrask. 26); Henni Lappalainen (marrask. 27); Fanny Huhtala (marrask. 28) ja Andrew Ahlfors (jouluk. 2).

Monet kiitokset seuraaville henkilöille heidän kerholle antamista lahjoista: Henni Lappalainen - \$10.00 ja Helvi Misslin - \$10.00, kumpikin syntymäpäivänsä kunniaksi. Hän ripeällä hanursikermälään, minkä jälkeen Aili Johnson luki useita runoja.

Irene Vilakari lauloi herttaisia joululauluja, mitä seurasi yhteinen joululauluhetki.

Kahvia monine herkuineen tarjoilivat Irja Alitalo, Miriam Orava, Lula Björbacka, Sadie Ahola, Aune Kärkkäinen ja Henni Lappalainen.

Kirkollisia

Bethel-Seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaustaus *New Life* asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja meuharjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 illalla aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoillan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, jouluk. 10 p., klo 7:15 aam. suomalainen radiohartaustaus asemalta WCMX 1000 AM. Klo 9:15 sunnuntai koulu ja Raamattuluokka. Klo 9:30 korkeakoululaisten Raamattuluokka. Klo 10:30 englanninkielinen jumalanpalvelus. Klo 4 iltap. *Pyhäkoulu* joulujuhla. Kaikki tervetulleita.

Keskiviikkona, jouluk. 10 p., klo 7:30 ill. adventti-jumalanpalvelus.

Tanssit

Saiman Puistossa

Lauantaina
joulukuun 9. p:nä 1989
klo 8 - 12 illalla

Honkala soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

Suomalainen joulujuhla

Sunnuntaina, jouluk. 10 p.
klo 3 ip.

Westminsterin Kaupungin
Talolla

Kaikki saavat esittää ohjelmaa
Betlehemin kuvaelma
virvokkeita
joulupukki

KAIKKI Tervetulleita!

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 43 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

HANNU...
jatkoa sivulta 13

Hannu tulkitsemassa veikon sävellystä "Jäi kauas taakse synnyinmaa". Laulu kertoo suomalaisen siirtolaisen tunteista synnyinmaata kohtaan.

Kuva: Magnus Löfving

Hannun laulu tulee sydämen pohjasta, sen kauneimmista tunteista. Hän harkitsee uudet laulut tarkasti, tutustuu niiden sanomaan perinpohjin ja sitten tulkitsee ne huolellisesti, eläen sanat ja sävelen.

Sellainen on Hannu Mäkipuro ja hän on saanut näin sekä suomalaiset että amerikkalaiset kuulihoikseen ja ystävikseen.

Jos naapurissa emäntä kuolee, niin kaikki omat asiat saavat jäädä, Hannu menee

laulamaan hänen hautajaisiin.

Monet seuratoiminnat saavat myös kiittää Hannua ja hänen puolisoaan Eilaa juhlien järjestelyistä ja niiden onnistumisesta. Eikä pidä unohtaa heidän poikaansa Markia, joka on etevä pianisti, säveltäjä ja sovittaja.

Hannu tapasi Veikko Ahvenaisen v. 1959 Porin iskelmälaulukilpailuissa. Siitä asti on ystävyys säilynyt ja kasvanut.

Viime syksyn matkalla Hannu nauhoitti viisi uutta kappa-

letta Markin orkesterin sovitamana ja uusi kasetti ilmestyy Yhdysvalloissa ensi vuoden puolella. Hän sai osakseen paljon huomiota Suomen tv:n ja radion sekä lehdistön taholta.

Hannun isä ja kolme veljeä ovat kaikki musiikkiväkeä, joten ei ole "kauas omena puusta pudonnut."

Suomen matkastaan laulajamme sanoo: "Joka konsertti oli uusi kokemus. Ne olivat hyvää harjoitusta tuleville konserteille, jopa niin, että nyt voi esiintyä missä vain. On lisääntynyt kontrollia ja tekniikka."

Uusi esiintyminen Suomessa kangasteleekin jo Hannun mielessä, mutta tällä kertaa hän sanoo olleensa erikoisesti ylpeä saadessaan edustaa amerikansuomalaisia Veikko Ahvenaisen suuressa juhlassa.

Anja Laurila

Saluuna-perinne uhattuna

Väkijuomien kulutus on maassamme laskenut alimmilleen kolmeen vuosikymmeneen, kertoivat federaalisen hallituksen terveystutkijat äskettäin Atlantassa, Georgiassa.

Juuri valmistuneet kansanterveystilastot kertovat, että tislattujen alkoholijuomien kulutus henkeä kohti vuonna 1986 oli 3.23 litraa vuodessa.

BUSH...
jatkoa sivulta 1

vaa huippukokousta.

Bush lupasi myös taloudellista tukea Neuvostoliitolle, sekä kaupankäynnin ja yhteisyritysten lisäämistä.

"Tämä tapaaminen saavutti kaiken minkä toivoin," Bush totesi johtajien yhteisessä lehdistökonferenssissa. Hän sanoi uuden aikakauden alkaneen suurvaltojen välisissä suhteissa.

Gorbatschov yhtyi Bushin sanoen kylmän sodan aikakauden päättyneen ja pitkän rauhan aikakauden alkaneen.

Maltalla raivonnut myrsky pakotti karsimaan osan suunnitelluista keskusteluista, jättäen Bushin seurueineen lauantai-illaksi saarroksiin USS Belknap -risteilijälle.

VOLUNTOWN...
jatkoa sivulta 13

Kuukausikokous on sitä ennen maanantaina, jouluk. 4 p:nä kello 7:30 illalla.

Joulujuhlaan tulee hyvä ohjelma. Joulupukin konttiin pyydetään vanhempia tuomaan lapsilleen lahjan.

Maukas kahvitarjoilu seuraa kaikkine jouluherkkuihin, riisipuuroineen ja erilaisen hedelmäsoppien kera. Sisäänkäynti on vapaa. Tervetuloa!

Eila Mäkipuro

Sitä vähemmän juotiin viikoksi vuonna 1959.

Juomatapojen muuttuminen on saattanut perinteiset kulmakapakat uhanalaiseen asemaan.

"Päivät, jolloin baari oli vain viinan tankkauspaikka, ovat takana päin," baarinomistajien liiton puheenjohtaja Gerry E. Murphy sanoo. "Suosittelemme nykyisin jäsenillemme, että he satsaisivat enemmän ruokaan."

"Juominen ei ole muotia", Four Seasons -hotelliketjun johtaja Alfons E. Konrad kertoo. "Ihmiset eivät halua, että heidät nähdään kulauttelemassa drinkkejä."

Selvimmän baarityypin muuttuminen näkyy hotelleissa. Useiden ketjujen uusiin hotelleihin ei enää rakenneta perinteisiä baaritiskkejä, vaan kuppiloita, joista saa juoman lisäksi ruokaa.

Kiina rakentaa ydinvoimalan Pakistanin

Kiina rakentaa ydinvoimalan Pakistanin, kertoi Kiinan pääministeri Li Peng äskettäin Pakistanissa, missä hän oli neljän päivän virallisella vierailulla.

Li neuvotteli kahteen otteeseen Pakistanin pääministerin Benazir Bhutton kanssa ja kertoi lehdistötilaisuudessa, että he olivat sopineet asiasta.

Lin mukaan maat ovat jo aiemmin sopineet ydinteknologian käyttämisestä rauhanoimaksiin tarkoituksiin.

Sekä Kiina että Pakistan ovat jäseniä Kansainvälisessä atomienergiajärjestössä IAEA:ssa. Tämän vuoksi voimalan rakentaminen noudattaa järjestön suosituksia, Li totesi.

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR R. NORGREN

SAWYER-MILLER HAUTAUSKAPPELI

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST.
WESTMINSTER

763 MASS. AVE.
LUNENBURG

henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller, hautaantoimittaja 354-6778

**KESKUSTASSA
SIJAITSEVA**

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

**May
Funeral Service**

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

**Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO**

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel.: 632-0377

**MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO**

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Terrorismin vastainen sopimus allekirjoitetaan

Suomi aikoo allekirjoittaa vuonna 1977 solmitun yleiseurooppalaisen sopimuksen terrorismin vastustamisesta.

Ulkoministeri Pertti Paasio on saanut presidentti Mauno Koivistolta valtuudet allekirjoittaa sopimuksen.

Suomi on tähän saakka ollut yhdessä Maltan kanssa ainoa Euroopan maa, joka ei ole allekirjoittanut sopimusta. Sopimuksen allekirjoittamista on viivytännyt mm. sopimuksen ja Suomen lainsäädännön yhteensovittaminen.

Sopimuksen tavoitteena on, että terroristit eivät voisi välttyä tuomioilta siirtymällä muiden sopimusvaltioiden alueelle.

Kuka kirjoitti Kekkosen muistelmia?

Kirjailija Paavo Haavikko väittää kirjoittaneensa presidentti Urho Kekkosen viimeisen kirjan "Vuosisatani"; lopun ilman materiaalia, tyhjää. Haavikon mukaan hänellä on näin tekijänoikeus Vuosisatani-kirjaan.

Kirjan kustantaja Otava on Haavikon kansa eri mieltä. Otavan mukaan Haavikon työ oli normaalia kustantajan editointityötä.

Talvi yllätti Etelä-Suomen

Talvi tuli jälleen yllättäen Etelä-Suomeen. Autoilijat olivat pulassa, kun osalla oli vielä kesäenkaat autoissaan ja julkinen liikenne myöhästeli.

Lunta tuli pakkasen lisäksi paljon. Esimerkiksi Turun seudulla satoi yhden yön aikana 44 senttiä lunta. Myös pääkaupunkiseudulla tuli paljon lunta.

Alkoholia puhelimella

Alko on valmis aloittamaan kokeilun viinan ja viinien toimittamisesta puhelintilauksesta kotiin maan harvimmin asutuilla alueilla.

Alko haluaisi aloittaa kokeilun Lapissa ja Turun saaristolla. Lapissa kokeilu koskisi muutamia pohjoisimpia kuntia.

Alkon mukaan paineet kokeiluun ovat kasvaneet sitä mukaa kun viinejä on haluttu maitokauppaan, eikä Alkon omaa myymäläverkkoa haja-asutusalueilla voida kasvat-
taa.

Petri Alanko vuoden nuori taiteilija

Huilitaiteilija Petri Alanko on nimetty Finland Festivalin vuoden 1990 nuoreksi taiteilijaksi. Kesätapahtumien ketju nimesi nyt kolmatta kertaa oman vuoden nuoren taiteilijansa; Alanko konsertoi ensi kesän keskeisillä musiikkijuhlilla.

Vuoden nuori taiteilija Petri Alanko luonnehtii itseään päätoimiseksi orkesterimuusikoksi. Hänet on valittu huilun äänenjohtajaksi sekä Radion sinfoniaorkesteriin että Helsingin kaupunginorkesteriin.

RSO:ssa hän soitti viime kauden ja nyt syksyn on ollut vuorossa kaupunginorkesteri. Aikaa on joulukuun loppuun päättää, kumpi orkesteri on työskennellyt vastaisuudessa.

Solistikonsertit ja muut esiintymiset ovat Alankon mielestä ylimääräistä työtä, joka tukee orkesterimuusikkoo. Alanko on esiintynyt monien orkesterien kanssa; ensikonsertti hänellä oli Sibelius-Aka-

temiassa vuonna 1988. Hän on myös saavuttanut menestystä kansainvälisissä kilpailuissa. Vuosina 1987-1988 hän toimi soolohuulijana Zürichin oopperaorkesterissa.

FF-ketjun musiikkijuhlien edustajien kanssa on vasta käyty alustavia keskusteluja tulevista esiintymisistä. Alanko mainitsee kesän kamari-musiikkijuhlat, joilla hyvässä

seurassa saa soittaa hyvää musiikkia.

Finland Festivalin musiikkijuhlien ketju karttuu kolmella uudella tapahtumalla, jotka ovat Oulaisten Musiikkiviikot, Riihimäen kesäkonsertit

Huilitaiteilija Petri Alanko valittiin Finland Festivalin vuoden nuoreksi taiteilijaksi.

Finlandia - ehdokkaat valittu

Finlandia-palkintolautakunta valitsi tänä vuonna kymmenen teosta kilpailun loppusuoralle. Suomalaisen kirjallisuuden perusilmettä lautakunnan puheenjohtaja, apulaisprofessori Juhani Niemi luonnehti perusapeaksi ja raskasmieliseksi.

"Jos proosan ja runon todistusvoimaan on luottamista, tässä rakennemuutoksen maassa 1990-luvulla men-
näen lujaa ja voidaan pahoin," Niemi sanoi.

Sadantuhannen markan (läh. \$25,000) Finlandia-palkinto annetaan tammikuun

11. päivänä yhdelle seuraavista teoksista:

Bo Carpelanin runokokoelma *Är som löv*, **Martin Enckellin** runokokoelma *Gud all-en*, **Markku Envallin** aforismikokoelma *Samurai nukkuu*, **Annika Idströmin** romaani *Kirjeitä Trinidadiin*, **Olli Jalosen** romaani *Johan ja Johan*, **Eeva Joenpellon** romaani *Ei ryppyä, ei tahraa*, **Leena Krohnin** esseekokoelma *Rapina*, **Jarkko Lai-
neen** runokokoelma *Oodi ei-liselle sanomalehdelle*, **Ulla-Lena Lundbergin** romaani *Leo*, **Ralf Nordgrenin** romaani *Det kluvna äpplet*.

NL:n uusi ajattelu helpottaa Suomen asemaa

Neuvostoliiton uusi ulkopolitiittinen ajattelu on professori Raimo Väyrysen mukaan helpottanut Suomen asemaa.

Vaikutukset näkyvät Väyrysen mukaan muun muassa siten, ettei Suomen integraatiopolitiikan ja idänsuhteiden välillä ole sellaista jännitystä kuin vielä 1970-luvun alussa. Väyrynen puhui äskettäin Eurooppa-Akatemian perestroikaa ja Eurooppaa käsitellessä seminaarissa Helsingissä.

Neuvostoliitto on muuttanut käsitystään Länsi-Euroopan integraatiosta selvästi

myönteisempään suuntaan. Kaikki nämä kannanotot vastaavat laajasti ottaen myös Suomen tavoitteita, Väyrynen sanoi.

Perestroika tarjoaa Väyrysen mukaan ratkaisun myös Suomen ja Neuvostoliiton kaupan yhteen perusongelmaan, Neuvostoliitosta tulevan tuonnin monipuolistamiseen. Yhteisyritysten ohella hän korosti erityisesti alueellista yhteistyötä.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

FINNEXPRESS

**FINNTASTIC GROUP FLIGHTS
FINNAIR SCHEDULED SERVICE**

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

**NEW YORK \$548 - LOS ANGELES \$648
TORONTO \$648**

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

**Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
Business or Pleasure**

All Your Travel Anywhere in the World

FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989 800 223-0567

"PUHUMME SUOMEA"

Suomen uutisia

Rikospoliisit tukistavat päättäjiä

Valtiovalta toimiin kasvavaa nuorisorikollisuutta vastaan

Suomen rikospoliisiliitto odottaa valtiovalalta pikaisia toimia kasvavaa nuorisorikollisuutta vastaan. Lisäksi rikospoliisit vaativat äskettäin Helsingissä pitämässään kokouksessa niiden esitutkin-tavakanssien toteuttamista, jotka luvattiin esitutkin-talakia valmisteltaessa.

Liitto muistuttaa, että rikos-tilastot ovat kuluva vuonna kaikkien aikojen jyrkimmässä nousussa, ja alle 18-vuotiaiden nuorten ja lasten tekemät rikokset ovat olennainen osa tilastojen kasvua. Rikosten määrän nousu ei liiton mielestä perustu tilastokäytännön muutoksiin tai esitutkin-talain voimaantumisen mukanaan tuomaan ilmoituskyn-nyksen alentumiseen.

Rikostutkijat eivät tällä hetkellä pysty selviytymään tyydyttävästi lisääntyneestä työ-määrästään. Tämän vuoksi rikospoliisit vaativatkin esitut-kintavakanssien lisäksi varoja

Poliisi kokee Suomessa jäävänsä yksin - ainakin ilman valtiovalan tukea...

rikostutkijoiden erityis- ja am-mattikoulutukseen.

Ulosottomiehen toimi ei motivoi

Poliisikunnan keskusliitto korosti puolestaan, että poliis-in tehtävien painopistealue-

eet tulisi määritellä selkeästi. Poliisit haluavat korkeatasoi-sen tutkimuksen siitä, mitkä ovat Suomessa järjestyksen ja turvallisuuden uhkakuvat. selvittää tulisi myös se, mitä kansalaiset poliisilta odotta-vat.

- Tehtävät lisääntyvät koko

Vaasan korkeakoulusta Pohjanmaan yliopisto

Vaasan korkeakoulu aio-taan muuttaa yliopistoksi. O-petusministeri Christoffer Taxell kertoi äskettäin vierail-lessaan Vaasan korkeakoulus-3sa, ja hän aikoo jo tulevan tal-ven aikana esitellä eduskun-nalle hallituksen esityksen laiksi Pohjanmaan yliopistos-ta.

Lakiesityksellä muutettaisiin Vaasan korkeakoulun ni-mi Pohjanmaan yliopistoksi.

ajan, eikä näköpiirissä ole poliisin voimavarojen lisäämistä. Työajan lyhennys, esitutkin-tavakanssien myöhästymi-nen ja valtioneuvoston sääs-töpäätökset vaikuttavat pi-kemminkin päin vastoin. Poliisi selviää tehtävästään vain, jos sen painopistealueet sel-västi määritellään, korostettiin liiton julkilausumassa.

Keskusliiton mielestä myös valmisteltavana oleva paikal-lishallintouudistus tulee tote-uttaa. Poliisin toimi pitäisi e-rotttaa syyttäjä- ja ulosottotoi-mesta ja poliisiapiirin määrää tulisi oleellisesti vähentää.

Alihankkijoiden boikotti loppui

Wärtsilä Meriteollisuuden tilalle syntyneen Masa Yard-sin alihankkijoiden boikotti on loppunut.

Alihankkijat hyväksyivät lo-pulta valtion ja Masa Yardsin tarjouksen jatkaa töitä, vaikka eivät olleetkaan tyytyväisiä tarjoukseen.

Sopimuksen mukaan valtio käyttää 20 miljoonaa markkaa työllistämistukeen ja lisäksi Masa Yards käyttää 50 mil-joonaa markkaa alihankkijoil-le Meriteollisuuden konkurs-sissa saatavien ostamiseksi.

Perustulaki-valiokunta vapautti Väyrysen

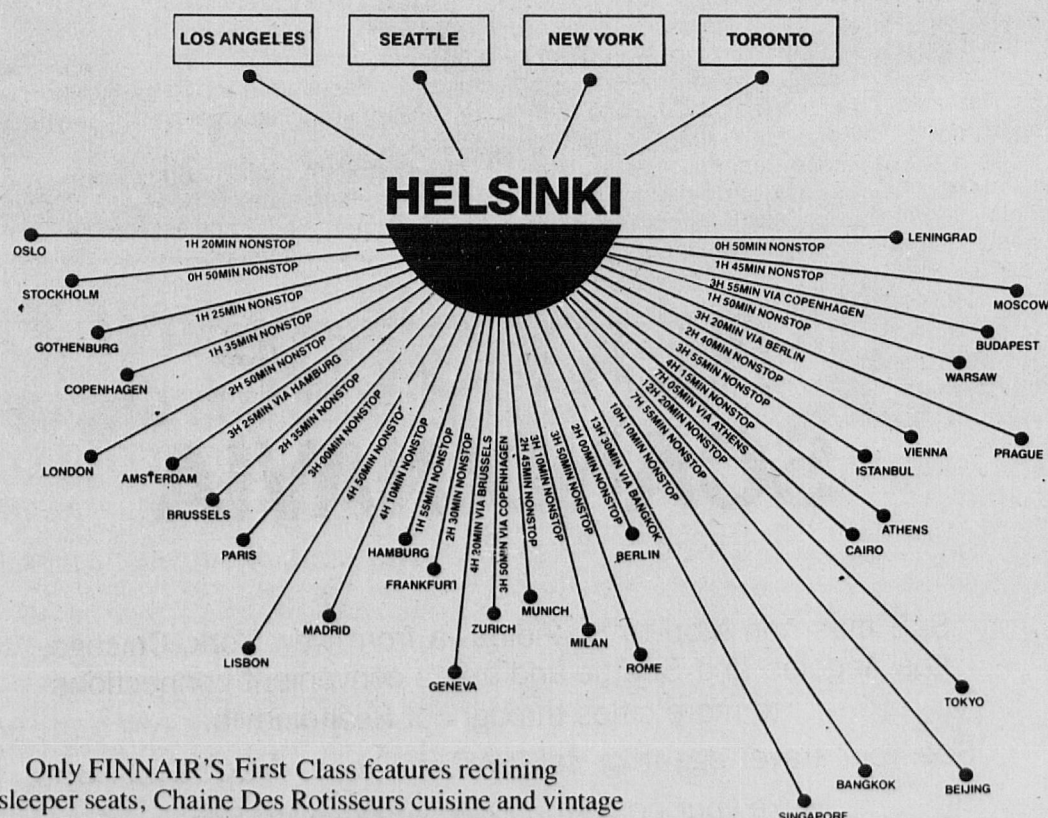
Eduskunnan perus-tulakivaliokunta on vapaut-tanut Suomen keskustan pu-heenjohtajan Paavo Väyrysen syyteistä ministerivastuulain rikkomisesta.

Sen sijaan valiokunta antoi äänestyksen jälkeen lausun-non, jossa paheksutaan Väy-rysen keskusteluja.

Lopullisesti asia ratkeaa eduskunnan käsittelyssä.

Väyrynen puolestaan pa-heksui valiokunnan lausun-toa, jota hän kuvasi tahraksi valiokunnan toiminnassa.

ONLY FINNAIR COVERS THE WORLD AND ALL FINLAND, TOO.

Only FINNAIR'S First Class features reclining sleeper seats, Chaine Des Rotisseurs cuisine and vintage Dom Perignon champagne for your pleasure.

Only FINNAIR'S Executive Class offers a separate section of unique chaise-chairs with footrests and extra leg room...plus three dinner choices!

Only FINNAIR'S First and Executive Class passengers connecting to another FINNAIR flight in Helsinki get a free sauna or overnight stay with dinner, too.

For more information, contact FINNAIR, Toll Free 800-950-5000; In New York City 212-889-7070. For Cargo or FINNFAST Small Parcel Service, contact FINNAIR Cargo Nationwide, Toll Free 800-221-4300.

Palkansaaja-järjestöt tyytymättömiä hallitukseen

Hallituksen esitys reaalian-sioiden 3-4 prosentin nousus-ta vuosina 1990-91 ei tyydytä palkansaajajärjestöjä, jotka vaativat viittä prosenttia.

Kiistan ratkaisemiseksi osa-puolet ovat päättäneet aset-taa työryhmän laskemaan mil-laisilla palkankorotuksilla ja verojen yhdistelmällä reaali-ansiotavoitteet voidaan saa-vuttaa.

Hallitus toivoo maltillista palkkaratkaisua, mutta esi-merkiksi TVK-lainen Pankki-toimihenkilöliitto vaatii kym-men prosentin palkanko-rotusta.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOSLTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmi-täjiä, Nippa Energy-Maid kes-kuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstoves, saunakiukaita, ja saunan tarpeita.

Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O.Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906)827-3906
Jälleen myyjä halutaan

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI KULMILTA

Paaville kutsu Moskovaan

VATIKAANI - Mikhail Gorbatshev tapasi ensimmäisenä neuvostojohtajana paavi John Paul II:sen Roomassa kolmipäiväisen Italian vierailunsa aikana.

Keskustelut käsittelivät pääasiassa Itä-Euroopassa tapahtuvia muutoksia.

Gorbatshev esitti paaville kutsun saapua Moskovaan, ja lupasi uskonnonvapuden kielletylle Ukrainan katoliselle kirkolle.

Ennen tapaamista Gorbatshev sanoi maansa kaipaan "mielen vallankumousta" ja "henkisiä arvoja." Uskonnonvapuden puute Neuvostoliitossa ei hänen mielestään ole merkki sosialismin rapioista, vaan yksi sen virheistä.

Filippiineillä kaappausyritys

MANILA - Presidentti Corazon Aquino sanoi taltuttaneensa kuudennen ja verisimmän hänen hallitustaan vastaan suunnatun kumousyrityksen, samalla kun 400 kapinallista linnouttautui Manila keskustan liikerakennuksiin.

Aquinon hallitus ehdotti tulitaukoa, jotta sadat taistelujen saartamat turistit voitaisiin evakuoita.

Kapinayrityksessä kuoli neljän päivän aikana yli 100 ihmistä, ja ainakin 500 haavoittui.

Tshekkoslovakian kommunistit luopuivat johtoasemastaan

PRAHA - Parlamentti poisti yksimielisesti perustuslaista lausunnon kommunistipuolueen johtoaseman takamisesta, ja puoluejohtajat ennustivat vapaita vaaleja seuraavien 12 kuukauden kuluessa.

Maan johtava oppositiorhymä Civic Forum otti parlamentin ilmoituksen vastaan tyytyväisyydellä. Kommunistipuolue on hallinnut maata yksinvaltaisesti 40 vuotta.

Puolassa samantapainen tilanne johti vuoden alussa kokoomushallituksen muodostamisen, johdossa ammatityhdistyksi Solidarisuus.

Kommunistijohto erosi Itä-Saksassa

EAST-BERLIN - Opposition vaatimukset vapaista vaaleista yltyivät viime viikonlopuna, kun kommunistipuolueen johto erosi, kolme poliittiseen jäsentä pidätettiin ja entistä johtajaa Erich Honeckeria vastaan esitettiin korruptiosyytöksiä.

Viranomaisia syytettiin väärinkäytöksistä ja korruptiosta. Vihasuhteet kansalaiset yrittivät vallata salaisen poliisin toimistoja taatakseen, ettei todisteita hävitetä.

Maan suurin oppositiorhymä New Forum ja hallitus saivat tutkivansa yhdessä korruptiosyytökset.

Rikollinen raha houkuttelee Moskovon nuoria

Teini-ikäisillä moskovalaisilla on omaperäiset toiveammat, mikäli nuorisolehti Moskovski Komsomolsin äskettäin julkaisemaan kyselyyn voi luottaa.

Lehti kysyi 320 teini-ikäisä olevalta tytöltä ja pojalta, mitä työtä nämä haluaisivat isona tehdä. Vastausten mukaan monet haaveilevat hyväpalkkaisesta, mutta rikollisesta työstä.

Kohl ehdotti Saksojen liittoa

BONN - Länsi-Saksan liittokansleri Helmut Kohl esitti viime viikolla suunnitelman Saksojen yhdistämisestä väljäksi valtioliitoksi.

Kohlin kymmenkohtaisen ehdotuksen mukaan Saksojen välille muodostettaisiin yhteisiä komiteoita, ja yhdistyminen tapahtuisi vähitellen. Itä-Saksassa ehdotus otettiin vastaan varauksella.

Maan johtaja Egon Krenz sanoi olevansa valmis keskustelemaan läheisemmästä yhteistyöstä, mutta ei yhdistymisestä.

Kohl kytki suunnitelmaansa

lisääntyvän taloudellisen avun Itä-Saksaan.

Johtavat itäsaksalaiset intellektuellit torjuivat suunnitelman yrityksenä sulauttaa Itä-Saksa länsinaapuriinsa.

Neuvostoliitto torjui välittömästi Kohlin ehdotuksen. Ulkoministeri Eduard A. Shevardnadze muistutti "kolmesta tosiasiasta", joihin Euroopan maiden suhteet perustuvat: jako kahteen sotilasliiton, nykyrajojen loukkaamattomuus ja kahden Saksan olemassaolo.

Gandhin valtakausi päättyi

NEW DELHI - Intiaa pitkään hallinnut pääministeri Rajiv Gandhin kongressipuolue menetti enemmistöasemansa maan parlamenttivaaleissa, ja oppositiorhymät aloittivat kokoomushallituksen muodostamisen.

Uudeksi pääministeriksi valittiin Gandhin vastaista oppositiota johtanut Vishwanath Prataph Singh.

Vaalitulos merkitsee loppua Gandhin perheen valta-ase-

malle. Gandhi on ollut pääministerinä vuodesta 1984, jolloin hän seurasi virassa murhattua äitiään Indira Gandhia. Tämän isä, Jawaharlal Nehru, oli Intian ensimmäinen pääministeri.

Opposition avain vaalivoittoon oli laajalle levinnyt korruptio sekä ennätyksellinen inflaatio. Gandhin mainetta mustasivat lisäksi kyvyttömyys lunastaa lupaukset teknisestä edistyksestä.

Nadia Comaneci

Comaneci loikkasi Romaniasta

BUDAPEST - Romanianlainen voimistelija Nadia Comaneci suoritti viime viikolla yhden elämänsä kohutuimmista liikkeistä loikatessaan Unkariin. Comaneci kertoi rajavartioiden lähtevänsä kotimaastaan "vapauden vuoksi".

Comaneci ällistyi maailman 14-vuotiaana vuoden 1976 olympialaisissa voimistelukisojen ensimmäisillä täysillä pisteillä saaneilla suorituksillaan.

Uransa aikana hän voitti kaikkiaan 21 kultamitalia olympialaisissa ja muissa kansainvälisissä kisoissa.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350. Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES